

Stichting
Pensioenfonds
Rockwool

Stichting Pensioenfonds Rockwool
Industrieweg 15, 6045 JG Roermond
Postbus 1160, 6040 KD Roermond
Telefoon: 0475 - 35 35 35

Ingeschreven in het Handelsregister van de
Kamer van Koophandel onder nummer 41066094

Verslag over het boekjaar
1-1-2014 t/m 31-12-2014

Inhoud

	Pagina
Voorwoord	5
Bestuur en organisatie	7
Meerjarenoverzicht	9
Bestuursverslag	
Profiel	11
Organisatie	11
Pensioenen	12
Goed pensioenfondsbestuur	21
Samenvatting Actuarieel Rapport	27
Beleggingen	30
Algemene ontwikkelingen	30
Risicoparagraaf	34
Toekomstparagraaf	39
Bestemming van het resultaat	39
Verantwoordingsorgaan	
Verslag van het verantwoordingsorgaan	41
Reactie van het bestuur op het oordeel van het Verantwoordingsorgaan	43
Raad van Toezicht	
Verslag van Raad van Toezicht	45
Reactie van het bestuur op het verslag van de Raad van Toezicht	47
Jaarrekening	
Balans per 31 december	50
Staat van baten en lasten	52
Kasstroomoverzicht	54
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	55
Toelichting op de balans per 31 december	60
Toelichting op de staat van baten en lasten	65
Risicoparagraaf	70

Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum	79
Financiering	79
Resultaatbestemming	79
Uitvoering	79
Actuariële verklaring	80
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	81

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van Stichting Pensioenfonds Rockwool. In dit jaarverslag legt het bestuur van het pensioenfonds verantwoording af voor het gevoerde beleid in 2014 en de belangrijkste ontwikkelingen die in 2014 hebben plaatsgevonden.

Druk jaar

2014 is voor het fonds een jaar geweest waarin belangrijke wijzigingen hebben plaatsgevonden. In het kader van de invoering van de Wet versterking bestuur pensioenfonds is per medio 2014 een raad van toezicht benoemd. In de raad van toezicht hebben 3 externe leden zitting, die het pensioenfonds kritisch beoordelen. In dit jaarverslag treft u hun bevindingen voor de eerste keer aan.

In het kader van gewijzigde fiscale wetgeving is de pensioenregeling in 2014 aangepast aan de pensioenleeftijd van 67 jaar. Ook in 2015 zijn aanpassingen van de pensioenregeling noodzakelijk. Deze aanpassingen betreffen het verlagen van het opbouwpercentage naar 1,875% en de maximering van het pensioengevend salaris op € 100.000. Daarnaast is ervoor gekozen om alle in het verleden opgebouwde aanspraken zoveel mogelijk op een pensioenleeftijd van 67 jaar te zetten. Naar aanleiding van de door het Actuarieel Genootschap vastgestelde nieuwe prognosetafels heeft het bestuur Towers Watson verzocht fondsspecifieke ervaringscijfers op te stellen. Het bestuur heeft in 2014 eveneens besloten tot het aanstellen van een bestuurssecretaris om het bestuur verder te ondersteunen bij de verdergaande professionalisering van het fonds.

Dekkingsgraad: lichte verbetering

Ondanks een sterk dalende marktrente is de dekkingsgraad van het pensioenfonds licht verbeterd ten opzichte van 2013. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door het rendement op de beleggingen en het risicobeleid van het pensioenfonds. De dekkingsgraad was eind 2014 107,5%. Dit betekent echter ook dat het fonds te maken heeft meteen reservetekort. Het herstel van de dekkingsgraad is broos en stelt het pensioenfonds (nog) niet in staat om de pensioenaanspraken te indexeren. Ook in de komende jaren verwacht het bestuur dat dit niet of slechts gedeeltelijk zal gebeuren. Het pensioenfonds blijft zich inzetten voor een verder herstel van de financiële positie door een adequaat en verantwoord beleggings- en risicobeleid te voeren.

Vooruitblik op 2015

Vooruitkijkend naar 2015 zien we opnieuw een aantal belangrijke ontwikkelingen die bestuurlijke aandacht vragen. Pensioenfonds moeten de richtlijnen van het nFTK verwerken in het beleggings-, risico- en toeslagbeleid. Daarnaast is er nieuwe wetgeving over pensioencommunicatie. Vanwege het reservetekort wordt er een nieuw herstelplan opgesteld en wordt een haalbaarheidsstudie uitgevoerd. Met de introductie van het nFTK per 1 januari 2015 is de beleidsdekkingsgraad geïntroduceerd. Deze beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de over de afgelopen 12 maanden gepubliceerde dekkingsgraden, gebaseerd op de door DNB gepubliceerde RTS met UFR-methodiek (dit zijn de rekenregels van DNB). Voor de dekkingsgraad in 2014 was nog sprake van een drie-maands-middeling van de rentecurve, deze middeling zit dus nog besloten in de bepaling van de beleidsdekkingsgraad gedurende 2015. Per 1 januari 2015 is de beleidsdekkingsgraad 107,4%. Ook 2015 belooft voor het fonds daarom weer een uitdagend jaar te worden.

Bestuur en organisatie

Bestuurssamenstelling

<i>Naam</i>	<i>Functie</i>	<i>Vertegenwoordiging</i>	<i>Lid sinds</i>	<i>Einde zittingsduur</i>
Dhr. E. Capitain	Extern Voorzitter	Werkgever	01-01-2011	01-01-2017
Dhr. P. Boonen	Secretaris	Werkgever	20-12-2000	01-01-2016
Dhr. J. Ruijters	Lid	Werkgever	26-11-1997	01-01-2018
Dhr. J. van der Meulen	Lid	Werknemer	01-01-2013	01-01-2017
Dhr. J. Ramakers	Lid	Werknemer	01-01-1999	01-01-2018
Dhr. H. Jansen	Lid	Gepensioneerden	01-01-2007	01-01-2016

Raad van Toezicht

Mevr. E. Schols	Voorzitter	01-07-2014	01-07-2016
Dhr. R. Sijsenaar	Lid	01-07-2014	01-07-2017
Dhr. H. de Valck	Lid	01-07-2014	01-07-2018

Verantwoordingsorgaan

Dhr. H. Gerards	Voorzitter werkgeverszetel	01-07-2013	01-07-2015
Mevr. D. Geenen	Lid werknemerszetel	01-07-2013	01-07-2016
Dhr. J. Kocken	Lid gepensioneerdensetel	01-07-2013	01-07-2017
Dhr. J. van den Eijnden	Lid werknemerszetel	16-03-2015	01-07-2018

Organisatie

Administrateur	AZL N.V., Heerlen middels contract met Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V., Rotterdam
Vermogensbeheerder	ING Investment Management, Den Haag Montesquieu B.V., Maastricht Kas Bank N.V., Amsterdam
Certificerend actuaaris	EY Actuarissen, Amsterdam
Adviserend actuaaris	Kleynen Consultants B.V., Heerlen

Accountant	PriceWaterhouseCoopers Accountants N.V., Rotterdam
Adviseur beleggingscommissie	NIR Investments Consultancy, Nootdorp

Meerjarenoverzicht

	2014	2013	2012	2011	2010
Aantallen					
Deelnemers	1.171	1.174	1.239	1.257	1.226
Gewezen deelnemers	919 ¹⁾	1.116	1.103	1.115	1.126
Pensioengerechtigden	783	720	665	628	597
Totaal aantal verzekerden	2.873	3.010	3.007	3.000	2.949
Financiële gegevens (in duizenden euro)					
Technische voorzieningen					
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	287.353	232.302	236.986	230.165	194.309
Reserves					
Algemene reserve	21.461	14.272	125	-16.433	-361
Bijdragen	10.832	10.284	10.141	9.678	9.347
Pensioenuitkeringen	5.868	5.540	5.918	5.666	5.045
Beschikbaar vermogen voor risico pensioenfonds	308.814	246.574	237.111	213.732	193.949
Rendement o.b.v. total return	24,2%	1,9%	9,5%	9,0%	10,8%
Dekkingsgraad FTK ²⁾	107,5%	106,1%	100,1% ³⁾	92,9%	99,8%

1) De afname ten opzichte van 2013 wordt met name veroorzaakt door het aantal afkopen in 2014 ad. 144.

2) Dekkingsgraad berekend op basis van rentetermijnstructuur ultimo jaar. DNB past per 31 december 2011 een correctie toe op de rentetermijnstructuur, door deze te baseren op een driemaands gemiddelde. Daarnaast maakt DNB gebruik van de UFR techniek per 31 december 2012. Hiermee is rekening gehouden bij de waardering van de technische voorziening.

3) Inclusief de toegepaste korting van 7% per 1 april 2013 op de opgebouwde rechten en uitkeringen.

Bestuursverslag

Profiel

Stichting Pensioenfonds Rockwool, statutair gevestigd te Roermond is opgericht op 18 februari 1977.

De laatste statutenwijziging was op 2 september 2014. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41066094. Het fonds is een ondernemingspensioenfonds en is aangesloten bij de Pensioenfederatie. Het fonds heeft tot doel uitvoering te geven aan de pensioenregeling van Rockwool B.V.

Organisatie

De uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden gebeurt door een eigen bestuursbureau en diverse uitvoeringsorganisaties. Deze werkzaamheden betreffen bestuursondersteuning, pensioenadministratie en vermogensbeheer. Het bestuur blijft, conform de eisen van de Pensioenwet, verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van de uitbestede taken.

Gezien de werkdruk van de bestuursleden is besloten het bestuursbureau met een tweede medewerker uit te breiden ten behoeve van de beleidsvoorbereiding en uitvoering.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van het fonds wordt gevormd door de externe voorzitter en de secretaris ondersteund door het bestuursbureau. Alle operationele besluiten worden voorgelegd aan ten minste één medebestuurder. Het bestuur heeft uitsluitend bevoegdheden conform de statuten en reglementen van het fonds, overeenkomstig de vastlegging in de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN).

Verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan is ingesteld en werkt volgens het door het bestuur goedgekeurde reglement. Het verslag van het Verantwoordingsorgaan is elders in dit jaarverslag opgenomen.

Intern toezicht

In het kader van de wet "versterking bestuur" hebben de sociale partners het bestuur opdracht gegeven een Raad van Toezicht in te stellen als vervanging van de Visitatiecommissie.

Op basis van een daartoe per 1 juli 2014 vastgesteld reglement zijn per die datum drie leden van de Raad van Toezicht benoemd na te zijn goedgekeurd door de toezichthouder DNB.

Medezeggenschap

Sinds 1 januari 2003 heeft een vertegenwoordiger van de gepensioneerden zitting in het bestuur.

Uitvoeringsorganisaties

De uitvoeringsorganisatie voor de financiële pensioenadministratie vanaf boekjaar 2007 is AZL N.V. De pensioenadministratie is contractueel ondergebracht bij Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. en wordt vanaf 1 januari 2010 uitgevoerd door AZL N.V. Heerlen. Het vermogensbeheer is via hetzelfde contract ondergebracht bij ING Investment Management. Het overlay management wordt uitgevoerd door Montesquieu B.V. Maastricht. De uitvoeringsorganisaties verstrekken ISAE 3402, type 2 rapportages.

Beleggingscommissie

Vanuit het bestuur is een beleggingscommissie ingesteld met als mandaat het monitoren van de vermogensbeheerders, het doen van voorstellen van een beleggingsbeleid en het opstellen van het beleggingsplan. De beleggingscommissie bestaat uit een delegatie van het bestuur met ondersteuning van externe deskundigen en is verantwoordelijk voor de tactische invulling en is belast met het toezicht op het vermogensbeheer. Tevens dient de commissie als adviesorgaan van het bestuur. De taken en verantwoordelijkheden van de commissie zijn door het bestuur vastgesteld. Tot slot is de beleggingscommissie verantwoordelijk voor het monitoren, beoordelen en adviseren van beleggingsactiviteiten. Het beleggingsplan wordt door het bestuur vastgesteld.

Agendacommissie

De voorbereiding van de bestuursvergaderingen geschiedt door de agendacommissie bestaande uit het dagelijks bestuur, het bestuursbureau en een vertegenwoordiger van de werknemers.

Communicatiecommissie

Ten behoeve van de uitvoering van het communicatie plan heeft het bestuur een communicatiecommissie ingesteld die bestaat uit drie bestuursleden en het bestuursbureau.

Compliance officer

Op 2 september 2010 is een compliance officer aangesteld in de persoon van mevrouw L. Harboort-Mountford. Deze functionaris geeft uitvoering aan de door het bestuur vastgestelde gedragscode. De rapportage over de bevindingen in 2014 vindt u elders in het jaarverslag terug. Mevrouw Harboort is ultimo 2014 afgetreden. Wij danken haar voor de uitgevoerde werkzaamheden, de zorgvuldigheid van haar functioneren en de prettige samenwerking. Mevrouw Harboort is opgevolgd door de heer Wintjes.

Externe ondersteuning

Het fonds wordt bijgestaan door een externe deskundige voor actuariaat en risicobeheersing op lange termijn.

Pensioenen

Algemene pensioenontwikkelingen

Nieuw Financieel Toetsingskader eindelijk gerealiseerd

De invoering van een nieuw financieel toetsingskader (FTK) heeft het gehele boekjaar beheerst. Door de aanvaarding van het betreffende wetsvoorstel aan het einde van het jaar kwam definitief een einde aan een lange discussie over de herziening van het pensioenstelsel, die in de afgelopen vier jaar veel maatschappelijke onrust teweeg heeft gebracht. Een generatieconflict bleef evenwel uit. Aangezien de invoering van een ander type pensioencontract, de zogeheten reële ambitie-overeenkomst, als alternatief voor en naast het nominale pensioencontract, maatschappelijk en politiek onvoldoende steun kreeg, bleven de wettelijke voorstellen van staatssecretaris Klijnsma van Sociale Zaken en Werkgelegenheid 'dichter bij huis'. De herziening van het FTK is gaandeweg de totstandkoming door het kabinet getypeerd als noodzakelijk onderhoud om de weerbaarheid van pensioenfondsen tegen financiële schokken (crises) en de stijgende levensverwachting te vergroten.

Daarentegen werd in het boekjaar door de staatssecretaris een veel fundamentele discussie aangekondigd over de grondbeginselen en uitgangspunten van het aanvullende pensioenstelsel, te voeren in de vorm van een Nationale Pensioendialoog. Er zijn demografische, economische, arbeidsmarkt gerelateerde en sociaal-culturele ontwikkelingen die volgens haar in de komende jaren om een hernieuwde blik op het stelsel vragen. In dat verband zullen de collectiviteit, solidariteit, verplichtstelling en de doorsneepremiesystematiek, ruimte voor maatwerk, mate van individuele keuzevrijheden e.d. aan de orde komen.

In het hoofdstuk over de fondsspecifieke ontwikkelingen wordt nader ingegaan op de financiële effecten van de nieuwe regelgeving en de wijze waarop sociale partners en fondsbesturen met de nieuwe FTK-voorschriften omgaan in die gevallen,

waarin beleidskeuzes kunnen of moeten worden gemaakt. Daarbij wordt nog wel aangetekend dat zij tot 1 juli 2015 de tijd hebben om de diverse fondsdocumenten aan te passen. In de eerste plaats zullen de actuariële en bedrijfstechnische nota (abtn) en de uitvoeringsovereenkomst moeten worden herzien. Maar ook de pensioenreglementen behoeven aanpassing. Wat betreft de implementatie moet overigens worden opgemerkt dat nog niet alle uitvoeringsbesluiten, behorend bij de wetswijziging, bekend zijn.

Onderstaand een overzicht van de wijzigingen die vanaf 2015 van kracht zijn voor pensioenfondsen in het kader van het nieuwe Financiële Toetsingskader (nieuwe FTK).

Toekomstbestendig pensioenstelsel

Met de (fiscale) wijzigingen in de wet- en regelgeving is per 1 januari 2015 de fiscaal gefaciliteerde opbouw verder beperkt. De belangrijkste wijzigingen zijn de verlaging van de maximale opbouwpercentages voor pensioen en de aftopping van het pensioengevend jaarsalaris op € 100.000. Boven de € 100.000 is pensioenopbouw niet meer fiscaal gefaciliteerd via de zogeheten omkeerregeling.

Naast deze wijzigingen is het nieuwe FTK per 1 januari 2015 van kracht geworden. Het nieuwe FTK omvat de financiële eisen waaraan pensioenfondsen moeten voldoen. Belangrijkste doel van de nieuwe regels is een robuust toekomstbestendig pensioenstelsel waarin het pensioenvermogen van de deelnemer stabiel wordt beheerd en een evenwichtige verdeling van lusten en lasten plaatsvindt tussen generaties.

Beleidsdekkingsgraad

Het nieuwe FTK leidt tot een compleet contract waarin fondsbeslissingen minder afhankelijk zijn van dagkoersen. Sociale partners en pensioenfondsen dienen vooraf openlijk te communiceren over de verdeling van financiële risico's tussen jongeren en ouderen. Zo dient de dekkingsgraad gedefinieerd te worden, waarboven volledige indexatie wordt verleend en dient vastgelegd te worden welke maatregelen genomen worden bij een lage dekkingsgraad. Het gaat hierbij om de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad, genaamd de beleidsdekkingsgraad. Het pensioenfonds baseert zijn beslissingen op de beleidsdekkingsgraad. Het fonds is hierdoor minder gevoelig voor dagkoersen. Mede aan de hand van de beleidsdekkingsgraad wordt bepaald of het pensioenfonds in een tekortsituatie verkeert, of een pensioenverlaging noodzakelijk is en of toeslagverlening gegeven kan worden.

Toeslagverlening

Toeslagen mogen verleend worden vanaf een beleidsdekkingsgraad van 110%. Daarnaast moet de gegeven toeslag toekomstbestendig zijn. Dit betekent dat het eigen vermogen boven de beleidsdekkingsgraad hoog genoeg moet zijn om de toegezegde toeslagverlening ook in de toekomst te kunnen financieren.

Premie

Om fluctuaties in de hoogte van de premie te voorkomen blijft het mogelijk om de kostendekkende premie vast te stellen met een methodiek van premiedemping. Deze demping kan daarbij plaatsvinden op basis van een 10-jaarsgemiddelde rente of op basis van een prudent verwacht rendement. Wordt voor de laatste optie gekozen dan is er een opslag nodig voor financiering van de indexatie bij middelloonregelingen. Tot slot vervalt de DNB-beleidsregel dat de premie, in het geval van een dekkingstekort, moet bijdragen aan herstel.

Nieuwe herstelplansystematiek

Een pensioenfonds moet een herstelplan indienen wanneer de beleidsdekkingsgraad onder de vereiste dekkingsgraad op basis van het strategisch beleggingsbeleid ligt. Dit moet binnen 3 maanden na constatering van het tekort. Alleen als het tekort per 1 januari 2015 is vastgesteld, dan dient het pensioenfonds het herstelplan voor 1 juli 2015 bij DNB in.

Doel van deze nieuwe systematiek voor herstelplannen is dat de gevolgen van dalingen in de beleidsdekkingsgraad direct worden vertaald in het nemen van maatregelen, zoals het aanpassen van de premie, het verlagen van de toeslag of in het uiterste geval een pensioenverlaging. De maatregelen mogen over maximaal 10 jaar worden gespreid, ze moeten generatie-evenwichtig zijn en een

pensioenfondsen moet binnen 10 jaar weer terug zijn op het niveau van de vereiste dekkingsgraad. Elk jaar wordt de financiële situatie van het fonds bezien; is de beleidsdekkingsgraad na 1 jaar lager dan de vereiste dekkingsgraad, dan dient het pensioenfonds een herstelplan in, waaruit blijkt hoe het fonds weer binnen 10 jaar herstelt naar de vereiste dekkingsgraad.

Het herstelplan vervalt zodra de beleidsdekkingsgraad gelijk is aan de vereiste dekkingsgraad. Tot slot wordt een belangrijke regel geïntroduceerd en dat is dat de beleidsdekkingsgraad van een pensioenfonds niet langer dan vijf achtereenvolgende jaren onder de minimaal vereiste dekkingsgraad mag liggen. Indien dit wel het geval is en de actuele dekkingsgraad lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad dan dient de actuele dekkingsgraad direct teruggebracht te worden naar de minimaal vereiste dekkingsgraad. Dit kan door een bijstorting van de werkgever of door een pensioenverlaging te laten plaatsvinden.

Pensioenverlaging

Om weer financieel solvabel te worden, blijven pensioenverlagingen het laatste redmiddel. Zijn er geen maatregelen meer voorhanden, is de beleidsdekkingsgraad 5 jaar achter elkaar lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad én is de actuele dekkingsgraad lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad dan moet het pensioenfonds de pensioenen verlagen. Ook als een pensioenfonds in een herstelsituatie niet binnen 10 jaar naar het vereist eigen vermogen kan toegroeien moet het pensioenfonds de pensioenen verlagen. De pensioenverlaging mag over een periode van maximaal 10 jaar worden gespreid en moet ten minste tijdsevenredig plaatsvinden. Heeft een pensioenfonds een sterk vergrijsd deelnemersbestand, is het voornemens te liquideren of is er een grote waardeoverdracht aanstaande, dan kan DNB het pensioenfonds verplichten de hersteltermijn te verkorten.

Het inhalen van toeslagverlening en het herstellen van pensioenverlagingen

Om in het verleden gemiste toeslagverlening in te halen en om pensioenverlagingen te herstellen, gelden soortgelijke voorwaarden. Ten eerste moet er voldoende vermogen aanwezig zijn om de reguliere toeslagambitie in de toekomst te kunnen geven. Daarnaast mag slechts één vijfde deel van het overschot gebruikt worden voor inhaalindexatie of voor herstel van een pensioenverlaging. Het overschot is daarbij gedefinieerd als het verschil tussen de beleidsdekkingsgraad en de benodigde dekkingsgraad om volledig te indexeren of het verschil tussen de beleidsdekkingsgraad en de vereiste dekkingsgraad. Het kleinste verschil is leidend voor het inhalen van toeslagverlening of voor het herstellen van een pensioenverlaging.

Haalbaarheidstoets

De haalbaarheidstoets toetst de financiële opzet van het fonds en toetst of het verwachte pensioenresultaat voldoet aan de door het fonds zelf gestelde normen onder meerdere scenario's. Het pensioenfonds zelf definieert hoe ver het pensioenresultaat mag wegzakken. Blijkt uit de haalbaarheidstoets dat het verwachte pensioenresultaat niet voldoet aan deze norm, dan moet dit gecommuniceerd worden aan de achterban én sociale partners en leidt dit er mogelijk toe dat het pensioencontract herzien wordt.

Vereist eigen vermogen onder het nieuwe FTK

Het vereist eigen vermogen stijgt ten opzichte van het vereist eigen vermogen onder het oude FTK. Dat komt door de gewijzigde rekenregels, waarmee onder het nieuwe FTK het vereist eigen vermogen vastgesteld wordt. Het vereist eigen vermogen blijft een belangrijk criterium, omdat het onder andere een rol speelt bij de premiestelling, de beoordeling of het fonds zich in een herstelsituatie bevindt, de beoordeling of het fonds een pensioenverlaging moet doorvoeren en of een toeslag verleend mag worden.

Kort samengevat

- Het nieuwe stelsel zal grote schokken op financiële markten beter kunnen opvangen.
- De kans op kortingen wordt minder en kortingen mogen voortaan worden uitgesmeerd over 10 jaar.
- De drempels voor toekenning van inhaal van eerdere kortingen en gemiste indexatie worden verhoogd, dus de kans op inhaal van eerdere kortingen of van gemiste indexatie wordt kleiner.
- Ook de drempel voor toekomstige toekenning van indexaties wordt verhoogd, dus ook de kans op toekomstige indexatie wordt lager.

Implementatie Wet Versterking Bestuur Pensioenfondsen en andere governance-aangelegenheden

Versterking van bestuur en intern toezicht

Met ingang van 1 juli 2014 moesten alle pensioenfondsen de Wet Versterking Bestuur Pensioenfondsen (WVBP) hebben geïmplementeerd. De uitleg van de wet ging gepaard met een ongekend aantal Q & A's van DNB. De betreffende voorbereidingen werden deels reeds in het vorige boekjaar getroffen. Feitelijk dienden de fondsbesturen reeds aan het einde van het eerste kwartaal van 2014 met de aanpassing van hun fondsdocumenten gereed te zijn en kon gedurende het tweede kwartaal een dialoog met DNB over deze aanpassingen plaatsvinden. Terwijl de aanpassing van de fondsdocumenten in de regel kon rekenen op goedkeuring door de toezichthouder, zat 'het venijn in de staart', te weten de uiteindelijke benoeming van (nieuwe) bestuurders en/of interne toezichthouders. Er vond een zwaardere toetsing op geschiktheid plaats dan voorheen.

Code Pensioenfondsen

In september 2013 hebben de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid (STAR) gezamenlijk de Code Pensioenfondsen vastgesteld. Deze code komt in de plaats van de uit 2005 daterende STAR-principes voor goed pensioenfondsbestuur. Kort gezegd, heeft de code tot doel het functioneren van de besturen van pensioenfondsen verder te verbeteren en inzichtelijker te maken. Belanghebbenden moeten zodoende er vertrouwen in hebben dat het aan de fondsbesturen toevertrouwde geld goed wordt beheerd en de belangen van alle betrokkenen evenwichtig worden afgewogen. De code heeft bij de hiervoor genoemde WVBP een wettelijke grondslag gekregen.

De fondsbesturen dienen over de naleving van de code verantwoording afleggen en wel vanaf het onderhavige boekjaar. In het algemeen geldt het principe 'pas toe of leg uit (waarom niet)'. Dit betekent dat een pensioenfonds de normen van de code toepast of in het jaarverslag motiveert waarom een norm niet (volledig) wordt toegepast. Afwijking van de norm is mogelijk als daar een goede reden voor is. In dit jaarverslag wordt in een afzonderlijk hoofdstuk hierop nader ingegaan.

VITP-Toezichtcode

De VITP is de beroepsvereniging van, voor en door intern toezichthouders in de pensioensector, opgericht in 2012. In 2014 is het eerste toezicht vastgesteld met een normenkader voor goed intern toezicht bij pensioenfondsen. De code is in werking getreden per 1 juni 2014.

Handreiking geschikt pensioenfondsbestuur

De Pensioenfederatie heeft in het boekjaar een 'Handreiking geschikt pensioenfondsbestuur' uitgebracht, die in de plaats komt van de 'Aanbevelingen deskundig en competent bestuur' uit 2011. Deze aanbevelingen waren in verband met de WVBP niet meer actueel. De handreiking ondersteunt de fondsbesturen in het proces van zelftoetsing, van toewerken naar en bewaken van hun geschiktheid.

Diverse toezichtmaatregelen en toenemende toezichtkosten

DNB heeft te kennen gegeven zich zorgen te maken over de houdbaarheid van het bedrijfsmodel van de pensioenfondsen. De besturen worden geconfronteerd met een ongunstige kostenstructuur, beperkte premieruimte, ingrijpende ontwikkelingen in de wet- en regelgeving en een afnemend deelnemersbestand door de vergrijzing. Daarom heeft de toezichthouder enige toezichtthema's bekend gemaakt die in dit jaar extra aandacht hebben gekregen. Toekomstbestendigheid, herstel van financiële buffers en beter risicobeheer stonden centraal.

Door diverse onderzoeken wilde de toezichthouder bewerkstelligen dat de fondsbesturen voldoende zicht hielden op de risico's van de voornoemde ontwikkelingen en op tijd maatregelen konden nemen om de financiële opzet te versterken.

Zo moesten de pensioenfondsen een self assessment invullen over het risico van belangenverstrengeling en de beheersing hiervan. Het betreffende onderzoek werd mede ingegeven door de diverse personele wijzigingen in de diverse fondsorganen in verband met de WVBP. Voorts publiceerde DNB een guidance over de beheersing van uitbestede bedrijfsprocessen. In het bijzonder werd een dertigtal fondsen onderzocht of er voldoende controle bestond op het betalingsproces c.q. op de toegang tot de betaalrekeningen. Tenslotte bracht DNB een guidance uit ten behoeve van die pensioenfondsen die zich in een liquidatieproces bevinden.

In het boekjaar behandelde de Tweede Kamer een wijziging van de Wet bekostiging financieel toezicht 2015. De wijziging betrof de afschaffing van de overheidsbijdrage voor het door DNB en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) uit te oefenen toezicht. Deze afschaffing vloeide voort uit het regeerakkoord Rutte-II. De kosten voor pensioenfondsen zullen in het komende boekjaar hierdoor oplopen. Dankzij een aangenomen amendement wordt een onbeperkte stijging van de toezichtkosten aan banden gelegd. Geregeld wordt dat de huidige totale toezichtkosten in principe alleen met de inflatiecorrectie mogen stijgen. In bijzondere omstandigheden heeft de regering de vrijheid om hogere kostenstijgingen goed te keuren. Een dergelijk besluit dient evenwel vooraf aan de Tweede Kamer te worden voorgelegd.

Andere communicatie over aanvullend pensioen is wenselijk

In het begin van het onderhavige boekjaar publiceerde staatssecretaris Klijnsma een consultatiedocument over verbeteringen van de communicatie op het aanvullende pensioenterrein. Na diverse maatschappelijke reacties hierop te hebben ontvangen, volgde in de loop van dit jaar de indiening van een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer. Thans vindt de parlementaire behandeling plaats die naar verwachting in de eerste helft van 2015 zal worden afgerond. De voorstellen worden op hoofdlijnen als onomstreden beschouwd. Reden voor deze wetgeving is dat de bestaande wettelijke informatieverplichtingen onvoldoende begrijpelijk zijn, de terminologie en het taalgebruik te lastig en de hoeveelheid informatie te omvangrijk en weinig doelgericht. Bovendien wordt een te rooskleurig beeld over de hoogte van het pensioen gegeven en ontbreekt inzicht in de risico's. De verbetering van de communicatie moet het gedaalde vertrouwen onder actieve en gewezen deelnemers en gepensioneerden herstellen. Het kabinet baseert zijn voorstellen op diverse onderzoeken die op dit terrein zijn gedaan, waaronder met name het rapport 'Pensioen in duidelijke taal' genoemd kan worden. Het bestuur wacht de definitieve wettelijke voorstellen af. In de op fondsniveau te treffen, voorlichtende maatregelen zal tevens moeten worden ingegaan op de gevolgen van het nieuwe FTK voor de actieve en gewezen deelnemers en gepensioneerden.

Algemeen pensioenfonds: alternatieve uitvoeringsvorm

Vlak voor het einde van het boekjaar heeft staatssecretaris Klijnsma een wetsvoorstel naar de Tweede Kamer gestuurd, waarin de mogelijkheid wordt geboden om een zogenaamd algemeen pensioenfonds (APF) op te richten. Hiermee is het idee van de algemene pensioeninstelling (API) voorgoed van de baan. Aan het wetsvoorstel is eveneens een periode voorafgegaan van consultatie van de pensioen- en verzekeringssector aan de hand van een voorontwerp van wet.

Het wetsvoorstel speelt in op de behoefte van pensioenfondsen om met elkaar effectiever en tegen lagere uitvoeringskosten te kunnen samenwerken. Een en ander in combinatie met behoud van eigen identiteit en solidariteitskring. Het door het kabinet aangeboden uitvoeringsvehikel kent geen domeinafbakening, zodat fondsen kunnen kiezen voor een gezamenlijke uitvoering, zonder dat ze qua bedrijfsactiviteiten een binding met elkaar hebben.

Evaluatie PPI en optimalisering van de beschikbare premieregeling

Uit een door het kabinet in 2014 uitgevoerde evaluatie van de drie jaar geleden geïntroduceerde premiepensioeninstelling (PPI) wordt geconcludeerd dat de PPI daadwerkelijk heeft bijgedragen aan meer marktwerking tussen aanbieders van beschikbare premieregelingen. Een en ander ging gepaard met een betere prijsstelling op basis van lagere uitvoeringskosten (zonder dat dit leidde tot versoering van de dienstverlening), met betere beleggingen en communicatie naar de het totaal aantal verzekerden (deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden) en meer transparantie.

De beëindiging van de kapitaalopbouw op de pensioeningangsdatum en overgang naar de uitkeringsfase werd als een knelpunt ervaren. Hierop inspeland, heeft staatssecretaris Klijnsma aan het einde van het boekjaar een hoofdlijnennota naar de Tweede Kamer gestuurd, waarin ze voorstellen doet om de premieovereenkomst te optimaliseren. Ze wil het mogelijk maken dat in de uitkeringsfase een deel van het opgebouwde kapitaal wordt doorbelegd – uit een verkenning onder enkele pensioenfondsen is gebleken dat hierdoor betere pensioenresultaten kunnen worden gerealiseerd. De optimalisering neemt de plaats in van de ideeën omtrent het reële pensioencontract, die in het kader van de totstandkoming van het nieuwe FTK geen doorgang vonden.

Europese pensioenontwikkelingen

Al geruime tijd wordt door de Europese Commissie gewerkt aan een herziening van de IORP- of Pensioenfondsenrichtlijn.

Onderwerpen van de herziening zijn een goede governance, inclusief risicomanagement, en adequate informatievoorziening richting de deelnemers. In dit kader komt ook herhaaldelijk het beleidsvoorstel ter sprake om de solvabiliteitseisen die aan verzekeraars (zullen) worden opgelegd, tevens op pensioenfondsen toe te passen. Vanwege het sterk ontwikkelde, aanvullende pensioenstelsel hier te lande, wordt Nederland steeds in de rol gedrongen om dit alom geprezen stelsel te behoeden voor niet-passende voorstellen vanuit Brussel. Zo ook in het onderhavige dossier.

De Europese Commissie is in het onderhavige boekjaar naar het oordeel van het kabinet in ruime mate tegemoet gekomen aan de Nederlandse bezwaren tegen onder meer voorstellen met betrekking tot het beloningsbeleid en de evaluatie van risico's.

Naar verwachting zal in het komende boekjaar de wijziging van de richtlijn door de Europese Raad van Ministers worden vastgesteld. Het is vervolgens aan de nationale wetgeefsautoriteiten om de richtlijn uiterlijk eind 2016 in de eigen pensioenwetgeving te verwerken.

Fondsspecifieke ontwikkelingen

Hervorming van het pensioenstelsel

In het kader van de hervorming van het pensioenstelsel eerste fase had het bestuur van het Pensioenfonds voor 2014 een voorstel uitgewerkt en ter besluitvorming voorgelegd aan de Sociale Partners van Rockwool.

De belangrijkste uitgangspunten hierbij waren:

- De fiscale spijleeftijd te verhogen naar 67 jaar.
- Het maximale jaarlijkse opbouwpercentage te brengen op 1,90%.
- De huidige premie ongewijzigd te laten.

Deze zijn door de Sociale partners geaccordeerd en voor 2014 ingevoerd.

Inmiddels is er verdergaande wetgeving ontstaan die geleid hebben tot nieuwe FTK regels.

Hier is door het pensioenbestuur op geanticipeerd en besproken in het overleg met de Sociale Partners van Rockwool, hetgeen geleid heeft tot de volgende besluiten.

- Het jaarlijkse opbouwpercentage wijzigt van maximaal 1,90% in de huidige regeling naar maximaal 1,875%.
- Rockwool blijft de vaste premie van 20% van de pensioengrondslag betalen en de werknemerspremie blijft gehandhaafd op 12,6% van de pensioengrondslag. De premiefranchise blijft in 2015 ongewijzigd € 20.504.
- De ruimte om de premie te verlagen wordt niet benut, maar wordt omgezet in een lagere aanpassing van de opbouwfranchise.
- Het pensioengevend salaris wordt gemaximeerd op € 100.000. Voor het salarisdeel boven deze € 100.000 wordt op individuele basis voorzien in een risicodekking voor het nabestaandenpensioen en een netto pensioenspaarmodule. Dit loopt buiten het pensioenfonds om.
- Binnen de pensioenadministratie zijn door de vele wijzigingen verschillende pensioenaanspraken met verschillende pensioenleeftijden ontstaan. Om een goed inzicht te verschaffen voor de deelnemers zijn de verschillende afspraken zoveel mogelijk omgezet naar een pensioenleeftijd van 67 jaar. Een uitruil naar een eerdere pensioenleeftijd blijft mogelijk.

Er is bij deze aanpassingen gekeken naar een evenwichtige, uitvoerbare en communiceerbare regeling.

De lagere salarissen profiteren op deze manier (lagere franchise) relatief meer van de aanpassing dan de hogere salarissen. Dat draagt bij aan de evenwichtigheid aangezien de lagere salarissen meer geraakt zijn door de doorgevoerde korting. Zij bouwen hierdoor in verhouding meer op dan de hogere salarissen. Ook de jongeren zullen bij de aanpassing in het voordeel zijn omdat hogere salarissen veelal bij oudere deelnemers liggen.

Samenvattend vindt het Pensioenbestuur de aanpassingen evenwichtig. Namelijk doordat de premieruimte geheel ten goede komt aan de deelnemers, vindt er geen overheveling tussen deelnemers en gepensioneerden plaats. Door de lichte bevoordeling van de lagere salarissen (en grosso modo daarmee de jongeren) is er gegeven de recente korting, ook evenwichtigheid tussen de generaties (deelnemers). Omdat in de nieuwe regeling gestreefd wordt naar omzetting van alle rechten naar ingang 67 jaar, neemt de uitvoerbaarheid van de regeling toe. De overige aanpassingen tasten de uitvoerbaarheid niet aan.

Effecten van de nieuwe AG-prognosetafel.

Het Pensioenbestuur heeft Towers Watson opdracht gegeven de consequenties te onderzoeken naar aanleiding van de nieuwe overlevingsgrondslagen. Towers Watson komt daarbij tot de volgende conclusie:

Op basis van het deelnemersbestand per 31 december 2014 heeft de Prognosetafel AG2014 ten opzichte van de AG Prognosetafel 2012-2062 een verlagend effect op de Technische Voorzieningen van 0,2%.

Het gecombineerde effect van de nieuwe Prognosetafel en de nieuwe correcties voor ervaringssterfte is dat de Technische Voorzieningen per 31 december 2014 afnemen met circa 1,1%.

Wet versterking Pensioenbesturen

In het kader van deze wet is door het bestuur van het Pensioenfonds een aantal wijzigingen doorgevoerd.

De betekent dat:

- a. Ten aanzien van het verantwoordingsorgaan de samenstelling is aangepast aan de nieuwe voorschriften. Dit wil zeggen een evenredigheid in zetelverdeling tussen pensioengerechtigden en werknemers hetgeen impliceert uitbreiding van het Verantwoordings Orgaan met een werknemerszetel.
- b. Ten aanzien van het bestuur inclusief extern toezicht is gekozen voor het paritair plus model aangevuld met een Raad van Toezicht. Per 1 juli 2014 is daartoe op basis van een vastgesteld reglement voor de Raad van Toezicht deze Raad geïnstalleerd bestaande uit drie personen.

Code pensioenfondsen.

De Code Pensioenfondsen is opgesteld door de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid, die hiermee normen formuleren voor goed pensioenbestuur. De Code is op 1 januari 2014 in werking getreden.

De Code bevat 83 bepalingen. Ons fonds voldoet grotendeels aan deze bepalingen. Wel staan hieromtrent nog een aantal actiepunten uit. Zo staan het verder structureren van risico management en het beleidsmatig uitwerken van een communicatieplan op de bestuursagenda voor 2015. Verder zal de externe vermogensbeheerder worden aangesproken op het voldoen aan het in de Code geformuleerde (risicomijdend) beloningsbeleid op het aanwezig van een klokkenluidersregeling aldaar.

Op de twee bepalingen waaraan niet wordt voldaan volgt een nadere uitleg:

Zittingsduur en herbenoeming, bepaling 60.

De zittingsduur van een bestuurslid is maximaal vier jaar. Een bestuurslid kan maximaal twee keer worden herbenoemd.

Hieraan voldoet het fonds niet. Meerdere bestuurders zijn langer dan 12 jaar lid van het bestuur. Er is bij medewerkers van Rockwool een zeer beperkte beschikbaarheid van geschikte opvolgers, ook al vanwege de hoge kwalificatie eisen.

Mede hierom is bij een toenmalige vacature in 2011 een externe bestuurder benoemd.

De betreffende bestuursleden functioneren zeer adequaat en volgen (zoals ook de overige bestuursleden) permanente educatie.

Aftreden zou een grote aderlating voor het fonds impliceren.

De werkgever heeft op ons verzoek de intentie om in het kader van management development Rockwool-medewerkers te motiveren en faciliteren om kennis en ervaring op te doen en zich te kunnen kwalificeren als toekomstig bestuurslid.

Diversiteit, bepaling 65

Het bestuur stelt –in overleg met het desbetreffende orgaan– concrete stappen vast om te bevorderen dat fondsorganen divers worden samengesteld. Ook geeft het bestuur aan hoe en binnen welke termijnen het van plan is om de gewenste diversiteit in leeftijd en geslacht te realiseren. Het bestuur legt dit vast in een diversiteitsbeleid. Jaarlijks beoordeelt het bestuur in hoeverre de gestelde doelen zijn gehaald. Driejaarlijks evalueert het bestuur het diversiteitsbeleid

Gezien de omvang van het fonds en de zeer beperkte beschikbaarheid van kandidaten is het diversiteitsbeleid niet specifiek vastgelegd. Wel onderschrijft het bestuur de uitgangspunten, en wordt hier bij benoeming en voordracht rekening mee gehouden.

Bij de benoeming van de Raad van Toezicht in 2014 is expliciet rekening gehouden met het diversiteitsbeleid. Dit geldt ook voor recente benoemingen in het Verantwoordingsorgaan.

Diversiteit impliceert dat in de bestuurlijke organen ook ten minste een vrouw zit, alsmede een persoon van onder de veertig jaar. In het bestuur zitten uitsluitend mannen variërend in leeftijd van 51 tot 76 jaar. Het invulling geven aan diversiteit wordt mede bemoeilijkt door het relatief kleine aantal vrouwelijke medewerkers dat werkzaam is binnen Rockwool (circa 10% van het totaal aantal medewerkers). Het Verantwoordingsorgaan voldoet aan beide diversiteitscriteria. In de Raad van Toezicht zit een vrouw en twee mannen in leeftijd variërend van 46 tot 66 jaar.

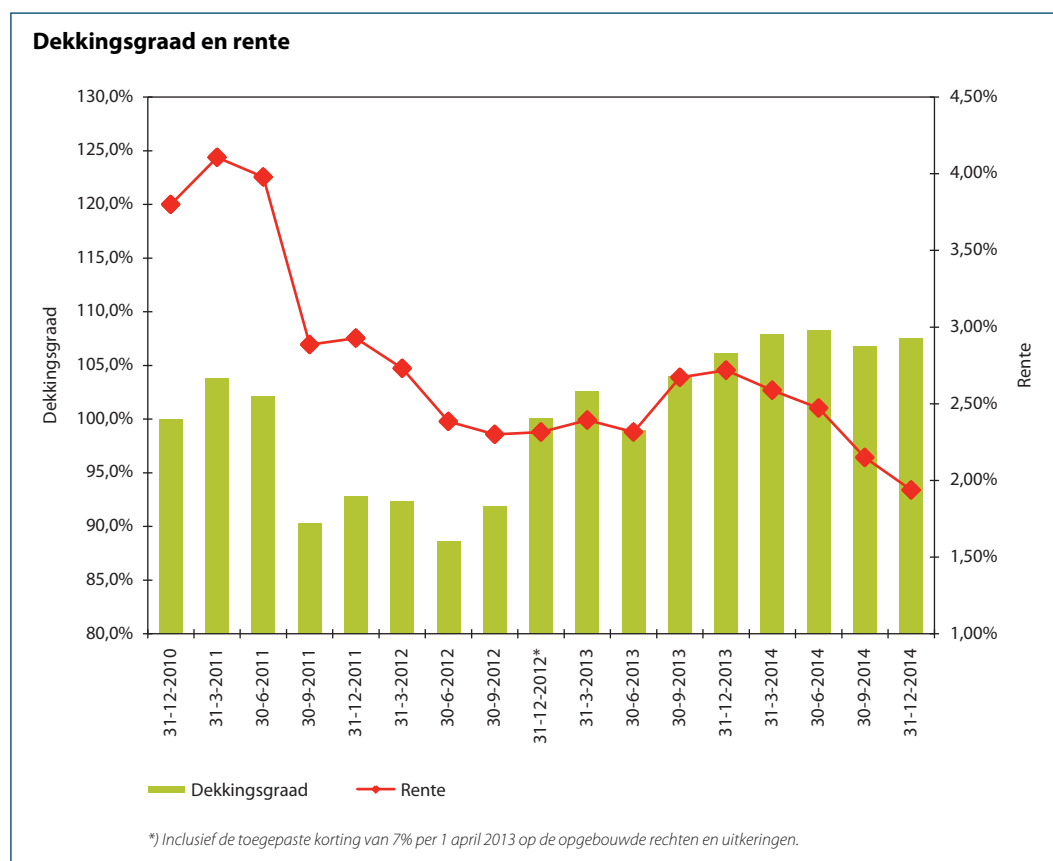
BTW

Het vervallen van de koepelvrijstelling treft ook het Pensioenfonds Rockwool. Dit betekent dat de externe services die worden ingehuurd door het Pensioenfonds en de vermogensactiviteiten voor zover deze onder de bestaande vrijstelling van BTW vielen, BTW in rekening dienen te brengen.

Daar het Pensioenfonds zelf niet BTW plichtig is zal dit leiden tot kostenverhogingen voor het Pensioenfonds.

Dekkingsgraad

Per 31 december 2014 bedroeg de dekkingsgraad van het pensioenfonds 107,5% (2013: 106,1%) op basis van de door DNB gecorrigeerde rente termijn structuur, inclusief het hanteren van de Ultimate Forward Rate (UFR) vanaf het twintigste jaar. In onderstaande grafiek ziet u de relatie tussen de marktrente ontwikkeling, die als basis dient voor de berekening van de verplichtingen, en de ontwikkeling van de dekkingsgraad.

Op basis van de vanaf 1 januari 2015 geldende nieuwe FTK regels, waarbij niet meer gerekend wordt met een driemaands gemiddelde rentetermijnstructuur, wat leidt tot een daling van deze rentetermijnstructuur, is de aangepaste dekkingsgraad per 31 december 2014: 102,5%. De beleidsdekkingsgraad voor 31 december 2014 komt uit op 107,4%. De dekkingsgraad is per ultimo 2014 negatief beïnvloed door de verhoging van de kostenvoorziening van 2% naar 3%. Hierdoor is de dekkingsgraad 1% lager dan het geval zou zijn geweest indien de kostenvoorziening ongewijzigd was gebleven.

Solvabiliteitseisen

Ultimo 2014 bedroeg het eigen vermogen € 21,5 miljoen positief. Het minimaal vereist eigen vermogen bedraagt € 12,2 miljoen en het vereist eigen vermogen € 36,7 miljoen. Per 31 december 2014 verkeert het fonds in een reservetekort, maar niet in een dekkingstekort.

Premie

De totale premiebijdrage bedraagt 32,6% van de pensioengrondslag (werkgever vast 20% en werknemer 12,6%).

De gedempte premie berekend volgens het nFTK, op basis van een rekenrente van 4,5%, is door de actuaris berekend op € 8,1 miljoen, ruim onder de feitelijke premie.

Beleggingen

De beleggingsmix vastrentend/zakelijk/vastgoed is voor het verslagjaar vastgelegd op 70%/25%/5%.

In 2014 is een volledig herschreven Beleggingsplan vastgelegd waarin tevens zijn opgenomen correcties die naar voren zijn gekomen in het onderzoek van de Toezichthouder ten aanzien van het uitbestedingsbeleid beleggingen. Dit nieuwe beleggingsplan is tevens vastgelegd in de ABTN. Naar aanleiding van de nieuwe FTK regels zal het Beleggingsplan 2015 worden aangepast. Onderdeel hiervan is een onderzoek of een wijziging van de beleggingsmix tot de mogelijkheden behoort. De berekening van het gemiddeld rendement is gebaseerd op de Regeling Parameters (rekenkundige waarden).

Toeslagverlening

Het fonds heeft een indexatieambitie voor actieve deelnemers van 100% van de CAO loonronde van de werkgever en voor gewezen deelnemers en pensioengerechtigden 100% van het CPI. Gezien de financiële situatie waarin het fonds verkeert werd er in 2014 en wordt er in 2015 opnieuw niet geïndexeerd.

Het pensioenfonds had per 31 december 2014 een indexatieachterstand voor de deelnemers van maximaal 26,27% en voor de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden maximaal 26,39%. Daar er per 1 januari 2015 geen indexatie is toegepast, bedraagt de inhaalindexatie op dit moment voor deelnemers maximaal 29,43% en voor de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden maximaal 27,51%. In genoemde percentages is de in 2013 doorgevoerde korting van 7% van de opgebouwde en ingegane pensioenen ingecalculeerd. Zodra de financiële positie dit toelaat kan het bestuur eventueel besluiten tot het toekennen van inhaalindexatie, hierbij dient wel rekening te worden gehouden met hetgeen is bepaald in de nFTK.

Onderstaand een overzicht van de toegepaste indexatie in vergelijking met de werkelijke indexatie factoren:

	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Deelnemers							
Werkelijke indexatie	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Indexatie factoren	2,50%	1,50%	0,75%	2,25%	1,75%	1,75%	3,50%
Gewezen deelnemers/ Gepensioneerden							
Werkelijke indexatie	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Indexatie factoren	0,88%	2,45%	2,30%	2,71%	1,58%	0,38%	3,06%

Goed pensioenfondsbestuur

Integere bedrijfsvoering

Het bestuur van het fonds bestaat uit 6 personen. Door de diverse bestuursleden zijn de volgende commissies ingevuld:

- Werkgeversoverleg (de heren E. Capitain, J. Ruijters en J. Ramakers);
- Agendacommissie (de heren E. Capitain, P. Boonen en J. Ramakers);
- Contractcommissie (de heren P. Boonen, J. Ruijters en H. Jansen);
- Beleggingscommissie (de heren P. Boonen, J. Ruijters en H. Jansen);
- Communicatiecommissie (de heren P. Boonen en J. Ramakers en J. van der Meulen).

Deze commissies worden secretarieel ondersteund door de heer J. Lodewijks (bestuursbureau).

De deskundigheidsgebieden aanwezig onder de bestuursleden zijn:

- het besturen van een organisatie;
- administratieve organisatie, interne controle;
- financieel technische- en beleggingsaspecten, financiering en herverzekering;
- relevante wet- en regelgeving en communicatie met toezichthouder;
- pensioenregelingen en soorten;
- communicatie met deelnemers, gewezen deelnemers en overige belanghebbenden;
- uitbesteding van werkzaamheden.

Verantwoordingsorgaan

Het ingestelde Verantwoordingsorgaan bestaat uit vertegenwoordigers van werkgever, werknemers en gepensioneerden t.w. de heer H. Gerardts, mevr. D. Geenen en de heer J. Kocken. De door de uitbreiding van het verantwoordingsorgaan ontstane vacature voor een tweede werknemersvertegenwoordiger is vervuld doordat de heer J. van den Eijnden per 16 maart 2015 is benoemd.

Het Verantwoordingsorgaan wordt middels notulen, andere relevante documenten en overleg door het bestuur op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen van het fonds. Verder in dit verslag vindt u hun bevindingen.

Raad van Toezicht

Per 1 juli 2014 werd een Raad van Toezicht aangesteld bestaande uit 3 leden. Zij worden middels notulen, andere relevante documenten en overleg door het bestuur op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen van het fonds. Verder in dit verslag vindt u hun bevindingen.

Ten aanzien van de medezeggenschapsverplichting heeft een afgevaardigde van de gepensioneerden zitting in het bestuur.

Deskundigheidsbevordering

In 2014 heeft het bestuur samen met de Raad van Toezicht, het Verantwoordingsorgaan en de Compliance officer een vervolg cursus gevolgd die in het teken stond van beleggingsbeleid.

Naleving wet- en regelgeving

Het bestuur is niet bekend met overtredingen van wet- en regelgeving.

Terug stortingen en premie-holidays

Na intern onderzoek in 2013 is vast komen te staan dat er in het verleden geen terug stortingen naar de werkgever noch premie-holidays hebben plaatsgevonden.

Vereniging van Gepensioneerden van Rockwool

Op initiatief van een aantal gepensioneerden is er in 2012 een Vereniging van Gepensioneerden van Rockwool opgericht. In 2014 is er enkele malen overleg geweest tussen de bestuursgeledingen van het pensioenfonds en de Vereniging van Gepensioneerden over diverse onderwerpen.

Klachten

In 2014 zijn bij het bestuur geen klachten binnengekomen. Wel is in 2014 door een voormalig medewerker van Rockwool een klacht ingediend bij de Ombudsman Pensioenen over vermeend opgebouwd pensioen. Naar aanleiding van de door het fonds gegeven toelichting heeft de Ombudsman Pensioenen bevestigd dat door de voormalig medewerker geen aanspraak kan worden gemaakt op pensioenopbouw.

Gedragscode

Het Compliance programma is in 2014 uitgevoerd zoals gepland. Een overzicht van dit programma is opgenomen in het archief. In de eerste bestuursvergadering van het jaar is Compliance aan de orde geweest, en is er door het bestuur vastgesteld dat er geen “insiders” zijn onder de verbonden personen, in de zin van art.1.2 van de Gedragscode. Begin 2014 is door alle verbonden personen een verklaring ondertekend ter naleving van de bestaande gedragscode en aangevuld met een lijst van nevenfuncties. In september heeft dit ook plaatsgevonden bij de leden van de Raad van Toezicht. In de loop van 2014 zijn er geen meldingen gedaan en hebben zich geen incidenten voorgedaan op het gebied van Compliance.

Zelfevaluatie

In het najaar 2013 heeft een interne zelfevaluatie plaats gevonden van het Bestuur. De uitkomsten hiervan zijn besproken in de bestuursvergadering van 17 december 2013 hetgeen heeft geleid tot verbeterpunten.

De conclusies naar aanleiding van de verbeterpunten worden hierna samengevat:

- A. Kwaliteit besluitvorming (analyse van probleem, alternatieven, afwegingen, risico's). Bij de behandeling van de agenda punten zullen de bestuursleden dit ter harte nemen en volgens dit model handelen en er op toezien dat de kwalitatieve discussies en afwegingen goed worden vastgelegd.
- B. Communicatiebeleid. De communicatie commissie komt met voorstel communicatiebeleid en zal jaarlijks het communicatieplan voorleggen.
- C. Betrokkenheid voltallig bestuur bij beleggingsbeleid. De volgende aanbevelingen worden vastgelegd:
 - Een auditor mogelijkheid bij de vergaderingen van de beleggingscommissie.
 - Meer kritische vragen aan beleggingscommissie tijdens bestuursvergaderingen.
 - Externe adviseur in bestuursvergaderingen uitnodigen ter behandeling van uitvoering, ontwikkeling en resultaten beleggingsbeleid.
- D. Beleidsvoorbereiding door bestuursbureau, afwikkeling actiepunten en notulering. Bestuursbureau meer belasten met inhoudelijke zaken.

De geconstateerde tijdsdruk wordt als een serieus probleem ervaren, zeker voor de vier bestuursleden die hun hoofdfunctie bij Rockwool vervullen. De leden van de beleggingscommissie hebben met substantieel extra tijdsbeslag te maken.

Het bestuur is als geheel voldoende deskundig en houdt de deskundigheid door middel van permanente educatie op peil. Wel is geconstateerd dat er verschillen zijn in niveau van deskundigheid tussen bestuursleden onderling.

In 2015 wordt er een nieuwe zelfevaluatie uitgevoerd.

Toezichthouder

In 2014 is het themaonderzoek “Uitbesteding Vermogensbeheer” welke reeds in 2012 was opgestart afgerond. Dit heeft geleid tot het opnieuw opstellen van het Beleggingsplan, hetgeen door de Toezichthouder is goedgekeurd en met diverse andere wijzigingen is opgenomen in de ABTN.

Tevens is de aanstelling van een nieuw bestuurslid in 2014 met succes afgerond.

Tevens zijn de volgende onderwerpen in 2014 met de Toezichthouder in behandeling geweest:

- Financieel crisisplan.
- Transitieplan.
- Evaluatie herstelplan 2013.
- Evenwichtige belangenafweging bij premiebeleid 2015.
- Wijziging van de statuten van het Pensioenfonds, mede ook in verband met de aanstelling van de Raad van Toezicht.

Uitbesteding

De Service Level Agreements die zijn afgesloten met de diverse externe organisaties zijn het afgelopen jaar op half jaar basis geëvalueerd. Geconstateerde tekortkomingen bij die organisaties zijn vastgelegd en worden bij de volgende evaluatie gecontroleerd op afronding daarvan.

Communicatie

In 2014 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Er is een reglement voor de communicatie commissie uitgewerkt en door het bestuur goedgekeurd;
- Communicatie commissie heeft voor 2014 een plan opgesteld;
- Tevens is een communicatiebeleid opgesteld en vastgesteld door het bestuur. Het belangrijkste nieuwe punt daarin is het instellen van een panel met ondersteuning door een deskundige. Doel hiervan is de leesbaarheid van de door het fonds verstrekte informatie te verbeteren;
- Twee nieuwsbrieven naar deelnemers en gepensioneerden met als belangrijkste onderwerpen evaluatie 5 jarig herstelplan, beleggingsplan, DNB toezicht, Vereniging van Gepensioneerden, Resultaten 2013 en relevante mededelingen uit de bestuursvergaderingen en de verschillende commissies;
- Pensioenmiddag voor gepensioneerden;
- Startbrief aan nieuwe werknemers;
- Deelnemers en gepensioneerden geïnformeerd over gevolgen nieuwe FTK regels ten aanzien van, pensioenregeling, indexatie, toekomstige kortingen en dekkingsgraad;
- UPO (Uniform Pensioenoverzicht) en PGO (Pensioengerechtigden Overzicht) verstrekt aan werknemers en gepensioneerden;
- Het actueel houden van de website waardoor deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden en bestuursleden steeds van de laatste ontwikkelingen op de hoogte kunnen zijn.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur van het fonds heeft het afgelopen jaar zeven maal vergaderd. De belangrijkste onderwerpen die behandeld werden waren:

- Afskoop kleine pensioenen uit het verleden en in de toekomst;
- Vervanging visitatiecommissie door het aanstellen van een Raad van Toezicht als resultaat van de wet “Versterking Bestuur Pensioenfondsen”;
- Evaluatie rapportering compliance officer waarbij vastgelegd werd dat er in de bestuurs- en toezichtorganen geen insiders zijn;
- Communicatiereglement, beleid en uitvoeringsplan;
- Nieuwe pensioenregeling per 1 januari 2014 en 1 januari 2015;
- ALM studie uitgevoerd door Towers Watson;
- Begroting 2014 van het Pensioenfonds;
- Jaarrekening en jaarverslag 2013;
- Accountantsrapport en actuariële verslag naar aanleiding van jaarrekening 2013;
- Beleggingsplan 2014 en 2015 en aangepaste ABTN;
- Aanpassing statuten naar aanleiding van nieuwe organisatievorm;
- Indexatiebeleid 2015;
- Premiebesluit 2015 en daaraan gekoppeld een evenwichtige belangenafweging;

- Pensioenmiddag voor gepensioneerden;
- Overleg met Verantwoordingsorgaan, Raad van Toezicht, de Werkgever en de Vereniging van Gepensioneerden;
- Verlenging contracten NN en AZL.

Overleg werkgever

Er heeft op reguliere basis overleg plaatsgevonden tussen afgevaardigden van het bestuur en de werkgever. De belangrijkste onderwerpen tijdens dit overleg waren:

- de algemene financiële situatie van het fonds op lange termijn aan de hand van de jaarrekening;
- invoering gewijzigde pensioenregeling per 1 januari 2014;
- nieuwe organisatievorm bestuur Pensioenfonds met instelling van een Raad van Toezicht en uitbreiding Verantwoordingsorgaan;
- het werven van nieuwe bestuursleden en plannen voor een trainingsplan voor geïnteresseerden, dit in verband met de strengere toelatingseisen van de Toezichthouder;
- wijziging pensioenregeling per 1 januari 2015 in verband met wijziging van pensioenwet en het nieuw Financieel Toetsingskader;
- premiebeleid 2015 en een evenwichtige belangenbehartiging;
- Vereniging van Gepensioneerden.

Pensioenparagraaf

In overeenstemming met artikel 10 van de Pensioenwet worden in deze paragraaf de belangrijkste wijzigingen en de kenmerken van de pensioenregeling weergegeven.

Kenmerken regeling per 1 januari 2015

De kenmerken van de regeling zijn als volgt:

Pensioensysteem	Pensioenregeling gebaseerd op voorwaardelijk geïndexeerd middelloon
Pensioenleeftijd	67 jaar
Opbouw Franchise	€ 17.005 per 1 januari 2015
Pensioengevend salaris	12 x maandsalaris inclusief ploegentoeslag plus 8% vakantietoeslag en 13 ^e maand tot maximaal € 100.000
Premie Franchise	€ 20.504
Pensioengrondslag	Pensioengevend salaris minus Opbouw Franchise
Premiegrondslag	Pensioengevend salaris minus Premie Franchise
Opbouwpercentage	Maximaal 1,875% van de pensioengrondslag
Nabestaandepensioen	70% van oudedagspensioen op opbouwbasis
Vroegpensioen (VPL)	Premievrij garanti kapitaal vanaf 62 jaar
Wezenpensioen	14% van oudedagspensioen
Werknemersbijdrage	12,6% van premiegrondslag
Werkgeversbijdrage	vast 20% van premiegrondslag

De pensioenregeling heeft het karakter van een uitkeringsovereenkomst.

Garantieregeling

Na invoering van de huidige regeling per 1 januari 2006, is voor de deelnemers uit de oude regeling een garantieregeling overeengekomen. Deze houdt het volgende in:

Voor een aantal medewerkers geboren op of na 1 januari 1950 is er een garantieregeling van toepassing, zoals vastgelegd in het pensioenreglement. Deze garantieregeling bestaat uit VPL I en VPL II aanspraken. De VPL I aanspraken hebben betrekking op in het verleden niet volledig gebruikte fiscale ruimte. De VPLII aanspraken hebben betrekking op in de toekomst niet volledig te gebruiken

fiscale ruimte. Per 1 januari 2015 vervalt de nieuwe opbouw voor de VPLII aanspraken aangezien de fiscale ruimte vrijwel volledig gebruikt wordt door de nieuwe regeling.

Toeslagbeleid

De huidige geldende indexatietabel, die door het bestuur als leidraad wordt gehanteerd, is als volgt samengesteld:

Dekkingsgraad < 110%:	geen indexatie
Dekkingsgraad tussen 110% en 130%:	lineaire indexatie
Dekkingsgraad > 130%:	100% indexatie
Dekkingsgraad > 135%:	100% indexatie plus eventueel inhaalindexatie

Als indexatie factor voor de deelnemers wordt genomen het percentage van de jaarlijkse algemene ontwikkeling van de CAO-lonen voor Rockwool medewerkers.

Als indexatie factor voor gewezen deelnemers en gepensioneerden geldt de prijsontwikkeling (CPI) (sept./sept.).

Het bestuur kan om haar moverende redenen afwijken van de leidraad. Het bestuur heeft besloten per 1 januari 2015 geen indexatie toe te passen.

Uitvoeringskosten en kosten vermogensbeheer

Het bestuur heeft kennis genomen van de aanbevelingen van de Pensioenfederatie over de mate waarin en de manier waarop pensioenfondsen hun uitvoeringskosten in beeld kunnen brengen en daarover kunnen rapporteren. Er wordt onderscheid gemaakt in de kosten van het pensioenbeheer en de kosten van het vermogensbeheer.

	2014	2013
Pensioenbeheer		
[a] Kosten in euro per deelnemer	€ 297,-	€ 281,-
Vermogensbeheer		
[b] Kosten in % van het gemiddeld belegd vermogen	0,32%	0,29%
[c] Transactiekosten in % van het gemiddeld belegd vermogen	0,00%	0,01%

Kosten van het pensioenbeheer (zie categorie a) bestaan uit de kosten van uitbesteding, bestuurskosten, advieskosten en de kosten van toezicht. De totale kosten bedragen € 581 duizend. Om de kosten per deelnemer te berekenen is conform de aanbeveling van de Pensioenfederatie het aantal deelnemers gedefinieerd als de som van het aantal deelnemers en pensioengerechtigden. Gewezen deelnemers tellen derhalve niet mee.

Kosten van het vermogensbeheer (zie b en c) kunnen in twee categorieën worden onderscheiden. De eerste categorie betreft de kosten van de beheervergoeding aan de vermogensbeheerder(s) en overige beheervergoedingen. Dit betreft een bedrag van € 856 duizend waarvan € 789 duizend rechtstreeks in rekening is gebracht van het pensioenfonds (zie toelichting staat van baten en lasten). De tweede categorie betreft kosten die rechtstreeks ten laste van het beleggingsrendement zijn gebracht. Deze kosten zijn dus niet inbegrepen in de kosten van de vermogensbeheerder(s) zoals opgenomen in de eerste categorie en bedragen per saldo € 67 duizend. De totale kosten vermogensbeheer komen daarmee uit op € 856 duizend.

In onderstaand overzicht worden de kosten vermogensbeheer per beleggingscategorie weergegeven:

(x € 1.000,-)	Beheer- kosten	Transactie- kosten	Totaal
Kosten per beleggingscategorie			
Aandelen	173	-1	172
Vastrentende waarden	335	1	336
Overige beleggingen	16	0	16
Totaalkosten toe te wijzen aan categorieën	524	0	524
Overige vermogensbeheer kosten			
Bewaarloon	103		103
Overige kosten	229		229
Totaal overige vermogensbeheer kosten	332		332
Totaalkosten vermogens beheer	856	0	856

Verwachte wijzigingen in het komend jaar

Voor 2015 verwacht het bestuur dat door het invoeren van de nFTK de dekkingsgraad verder onder druk komt te staan.

De premie zal niet worden aangepast en het opbouwpercentage voor de pensioenopbouw van ouderdomspensioen zal worden aangepast aan maximaal 1,875% van de pensioengrondslag.

Tevens zal in 2015 uitvoering dienen te worden gegeven aan de gevolgen van nieuwe wet en regelgeving ten aanzien van de pensioenregeling en het nieuwe Financiële Toezichtkader van DNB.

Samenvatting Actuariel Rapport

(x € 1.000,-)

Opbouw premie

Onderstaande tabel geeft de opbouw van de kostendeekkende premie weer.

	DNB rentetermijn- structuur 2014	Gedempte rekenrente 2014
Inkoop onvoorwaardelijke opbouw	8.770	6.150
Inkoop overgangsmaatregel VPL	904	666
Kostenopslag	463	463
Solvabiliteitsopslag	1.229	865
	11.366	8.144
Ontvangen premie	10.832	10.832
Saldo actuariel benodigde en feitelijk premie	-534	2.688

Vanaf 2012 wordt door het fonds gebruik gemaakt van de gedempte kostendeekkende premie, op basis van een rekenrente van 4,5%. Op basis van deze methodiek is de premie kostendeekkend. Op basis van de rentetermijnstructuur van DNB is de premie niet kostendeekkend.

Analyse resultaatsamenstelling

Onderstaande tabel geeft de opbouw van een actuariële analyse van het resultaat weer.

	2014
Beleggingsopbrengsten	58.059
Rentecurve	-54.263
Premie	696
Waardeoverdrachten	96
Kosten	0
Uitkeringen	570
Sterfte	-621
Arbeidsongeschiktheid	60
Mutaties	-198
Wijziging actuariële grondslagen/methoden	2.314
Overige mutaties technische voorzieningen	476
Totaal	7.189

Toereikendheidstoets, minimaal vereist eigen vermogen en vereist eigen vermogen

Onderstaande tabel geeft de dekking van de minimum positie weer.

Dekking van de minimumpositie (x € 1.000,-)	Ultimo 2014	% van VPV
Aanwezige middelen	308.814	107,5%
Af: Voorziening pensioenverplichtingen	287.353	100,0%
Overdekking/(Onderdekking)	21.461	7,5%

Het minimaal vereist eigen vermogen dat volgens de regels van de DNB wordt vastgesteld is gelijk aan 4,2% van de verplichtingen (dekkingsgraad van 104,2% komt overeen met € 299,5 miljoen). Wordt volgens de methode van de DNB de worteltoets gehanteerd om het vereist eigen vermogen te berekenen op basis van de huidige beleggingsmix (31 december 2014) dan volgt een vereist eigen vermogen groot 12,7% van de verplichtingen (dekkingsgraad van 112,7% komt overeen met € 324,0 miljoen). Hieruit blijkt een reservetekort.

Verzekerdenbestand

	Deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen-gerechtigden	Totaal
Stand per 31 december 2013	1.174	1.116	720	3.010
Mutaties door:				
– Nieuwe toetreding	46	0	0	46
– Ontslag met premievrije aanspraak	-16	16	0	0
– Waardeoverdracht	0	-22	0	-22
– Ingang pensioen	-26	-40	75	9
– Afkoop	0	-144	-8	-152
– Overlijden	-5	-3	-14	-22
– Andere oorzaken ¹⁾	-2	-4	10	4
Mutaties per saldo	-3	-197	63	-137
Stand per 31 december 2014	1.171 ²⁾	919	783	2.873

Specificatie pensioengerechtigden

	2014	2013
Ouderdomspensioen	562	514
Partnerpensioen	195	179
Wezenpensioen	26	27
	783	720

1) Dit betreft voornamelijk eliminaties van dubbeltellingen (van pakketten naar unieke telling).

2) Waarvan 56 deelnemers met (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling wegens arbeidsongeschiktheid.

Beleggingen

Algemene ontwikkelingen

Economie

De wereldeconomie lijkt in 2014 geleidelijk aan te trekken. De groei komt naar verwachting uit op 2,9%; dit is een lichte verbetering ten opzichte van 2013, toen de economische groei 2,8% bedroeg. De economische groei werd met name gevoed door sterke prestaties van de private sector in de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk. Hier gaven de verbeterende arbeidsmarkt en de positieve beursontwikkelingen de bestedingen een stevige impuls. In Japan en de eurozone stelde de groei juist teleur. De groei in opkomende economieën bleef gematigd. De olieprijs ging omlaag en er was sprake van oplopende geopolitieke spanningen in het Midden-Oosten en Oekraïne. De wereldwijde inflatie bleef in 2014 onder controle, dankzij de lagere energieprijzen en onbenutte capaciteit. De inflatie daalde tot 2,7% in 2014. In 2013 bedroeg de wereldwijde inflatie 2,9%. De centrale banken speelden in 2014 wereldwijd een hoofdrol. In oktober stopte de Amerikaanse Fed na meer dan vijf jaar met het opkopen van staatsobligaties ('QE'). De centrale bank in Japan breidde haar QE-programma juist uit om de inflatie te stimuleren. De Europese Centrale Bank (ECB) verlaagde het belangrijkste rentetarief tot 0,05% en is voornemens om 1 triljoen euro extra in de economie te pompen om de groei en de inflatie te stimuleren.

Politiek

Politiek gezien was 2014 een roerig jaar. De Schotten stemden in september op een referendum tegen onafhankelijkheid van het Verenigd Koninkrijk. In de Verenigde Staten wonnen de Republikeinen een meerderheid in het Congres bij tussentijdse verkiezingen in november. En op 14 december behield de Liberaal-Democratische Partij van premier Abe de meerderheid in het Japanse Lagerhuis. In diverse belangrijke opkomende landen (zoals India, Zuid-Afrika, Indonesië, Turkije en Brazilië) vonden verkiezingen plaats. Deze zorgden voor hoop op hervormingen die de economische activiteit kunnen stimuleren.

Ook de geopolitieke spanningen laaiden in 2014 op. In maart nam Rusland de Oekraïense regio de Krim in, terwijl pro-Russische separatisten verschillende steden in het oosten van Oekraïne bezetten. En in september 2014 begonnen de Verenigde Staten en haar bondgenoten in Syrië en Irak met luchtaanvallen op doelwitten van de Islamitische Staat.

Financiële markten

Ondanks aanhoudende zorgen om de mondiale groei en geopolitieke spanningen was 2014 gunstig voor beleggers. Een langzaam aantrekkende economische groei, dalende inflatie en soepel monetair beleid zorgden in de financiële markten voor een zoektocht naar rendement. Met name (staats)obligaties, aandelen en vastgoed wisten daarvan te profiteren.

De beleggingsrendementen werden in 2014 beïnvloed door valutaschommelingen. De Amerikaanse dollarindex, die de waarde van de dollar afzet tegen een mandje met belangrijke valuta's, steeg in 2014 naar het hoogste niveau in negen jaar.

De aandelenmarkten presteerden met een waardestijging van bijna 20% in euro's in 2014 goed. Dit betekent een voortzetting van de opwaartse trend die in 2009 na de financiële crisis werd ingezet. Aandelen kregen steun van sterke winstcijfers, dividendgroei en een toenemend ondernemersvertrouwen. Vooral Amerikaanse aandelen presteerden goed.

Tegen de meeste verwachtingen in daalde de obligatierente in de Verenigde Staten en Duitsland naar nieuwe dieptepunten. In de Verenigde Staten kwam dit door een onverwachte afname van de leenbehoefte van de Amerikaanse overheid. De lagere rente in Duitsland had te maken met de lage inflatie en zwakke economische activiteit in de eurozone, het vooruitzicht van nieuwe monetaire acties van de ECB om de groei te stimuleren en de zoektocht door beleggers naar 'safe havens' in een omgeving die wordt gekenmerkt door geopolitieke onzekerheid.

Fondsspecifiek ontwikkelingen

Eisen ten aanzien van beleggingen

In het beleidsplan beleggingen is opgenomen dat het Pensioenfonds niet wenst te beleggen in fondsen die opereren in strijd met de voorschriften aangaande milieu en klimaat, mensenrechten, kinderarbeid en discriminatie.

Het fonds heeft ook geen beleggingen in de bijdragende onderneming.

Asset mix

De beleggingsmix vastrentend/zakelijk/vastgoed is voor het verslagjaar vastgelegd op 70%/25%/5%.

In 2014 is een volledig herschreven Beleggingsplan vastgelegd waarin tevens zijn opgenomen correcties die naar voren zijn gekomen in het onderzoek van de Toezichthouder ten aanzien van het uitbestedingsbeleid beleggingen. Dit nieuwe beleggingsplan is tevens vastgelegd in de ABTN.

Naar aanleiding van de nieuwe FTK regels is een Beleggingsplan 2015 in voorbereiding. Onderdeel hiervan is een onderzoek of een wijziging van de beleggingsmix tot de mogelijkheden behoort.

De berekening van het gemiddeld rendement is gebaseerd op de Regeling Parameters (rekenkundige waarden).

Het totaal belegd vermogen inclusief lopende intrest en liquide middelen per 31 december 2014 bedraagt € 306,3 miljoen. Voor de samenstelling van het belegd vermogen wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

De strategische beleggingsmix, realisatie en benchmarks kunnen als volgt worden samengevat:

	Strategische allocatie	Feitelijke allocatie per 31-12-2014	Benchmark
Vastrentende waarden			
(inclusief overlay)	70%	69,0%	Barclay's Capital Euro Aggregate Index(TR)
Aandelen	25%	25,0%	MSCI(DM) World (Net Dividend) Index
Vastgoed	5%	4,6%	Eurosis
Liquiditeiten	0%	1,4%	

Bandbreedtes

Voor ieder type belegging in de assetmix geldt een bandbreedte t.w.:

Vastrentende waarden	+ of – 10%
Aandelen	+ of – 10%
Vastgoed	+ of – 5%

Rendement

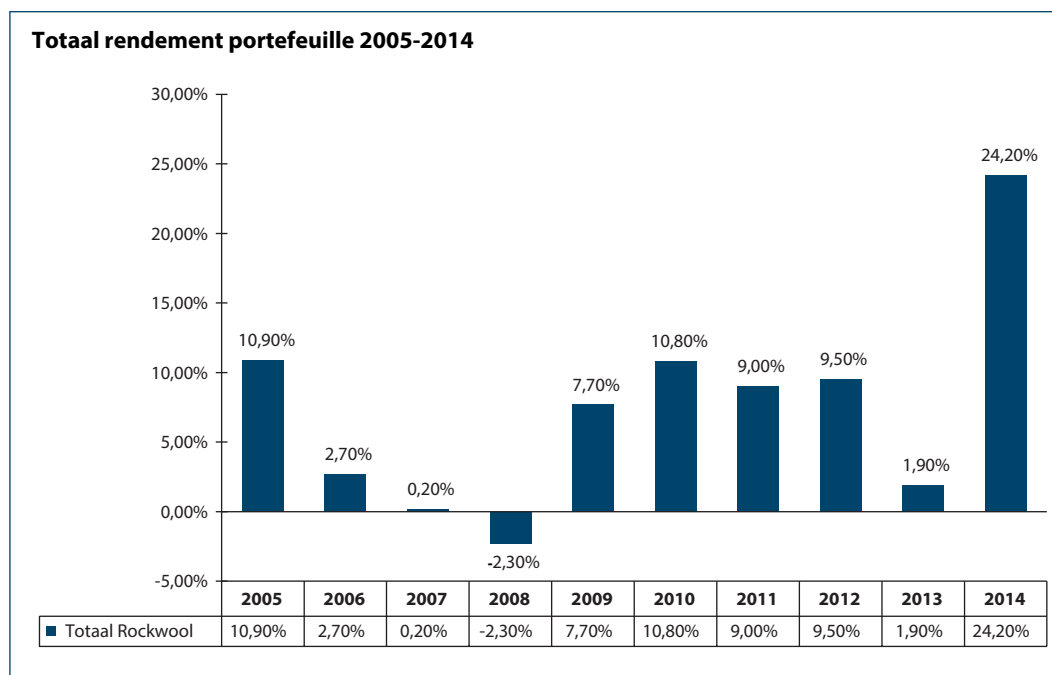
In de onderstaande tabel staan de performancecijfers van de portefeuille versus de benchmark over geheel 2014 opgenomen. Sinds de crisis in 2008 op de financiële markten is een onrustig beeld waarneembaar bij alle beleggingsproducten. Iedere wijziging in economische verwachtingscijfers, politieke interventies en instabiliteit kwam tot uitdrukking in het verloop van de rendementen op genoemde beleggingsproducten, zo ook in 2014, wat ook tot uitdrukking kwam op onze beleggingen in vastrentende waarden en aandelen.

Verdeling rendement:

	Rendement	Benchmark
Vastrentende waarden	13,8%	13,1%
Aandelen	16,3%	18,9%
Vastgoed	2,1%	1,7%
Overlay	10,4%	

Totaal rendement: 24,2%

Onderstaand een overzicht van de totaal rendementen over de afgelopen jaren.

Totale portefeuille

Het rendement op de totale portefeuille is in 2014 uitgekomen op 24,2%. Het rekenkundig gemiddeld rendement over de laatste vijf jaar komt daarmee uit op 11,1%, wat hoger is dan wat volgens de ALM studie en uitgangspunten van de toezichthouder minimaal noodzakelijk is.

Vastrentende portefeuille

Het lichte herstel van de economie in onze "thuislanden" en de lage inflatiecijfers hebben zijn invloed gehad op de ontwikkeling van de rendementen in 2014. Daardoor is het rendement uitgekomen op 13,8%. Vergeleken met de benchmark was de score 0,7% beter.

Aandelen portefeuille

De opwaartse trend die in 2009 na de financiële crisis werd ingezet ging ook in 2014 onverminderd door. Aandelen kregen steun van sterke winstcijfers, dividendgroei en een toenemend ondernemersvertrouwen. Onze portefeuille heeft echter niet optimaal geprofiteerd van de positieve ontwikkelingen waardoor deze is uitgekomen op een totaal rendement van 16,3%. Deze score is echter beduidend slechter dan de benchmark die uitkwam op 18,9%.

Vastgoed portefeuille

Onze totaal portefeuille heeft dit jaar een rendement gehaald van 2,1%. Oorzaak van dit positieve rendement ligt in de uitbreiding van de vastgoedportefeuille met 4,5 miljoen iShares Development Markets Property Yield Fund, die een rendement brachten van 17,1%.

Overlay portefeuille

Het renterisico in de beleggingsportefeuille van het pensioenfonds wordt met behulp van renteswaps gereduceerd. Het beleid van het risicobeheer is vastgelegd in het beleggingsbeleid van het pensioenfonds. De renteswaps worden op een prudente wijze ingezet, dat wil zeggen dat ze alleen gebruikt worden om het risico, conform het geformuleerde beleid, te reduceren (afdekking van een rentedaling).

Vooruitzichten

Economie

Verwacht wordt dat de wereldeconomie in 2015 verder zal aantrekken.

De Amerikaanse economie is het meest veerkrachtig. Er wordt uitgegaan van een hoger dan trendmatige groei dankzij een verdere verbetering van de arbeids- en huizenmarkten en gunstige financiële condities.

De 'fundamentals' in de eurozone zijn minder goed dan de Verenigde Staten. De regio zal naar verwachting echter niet opnieuw in een recessie belanden. Minder geopolitiek risico en een grotere risicobereidheid kunnen gunstig zijn voor het sentiment, terwijl een lagere wisselkoers en lagere oliepijzen de activiteit zouden moeten stimuleren.

De Japanse economie zal aantrekken dankzij afstemming van het monetaire en fiscale beleid. De consumentenbestedingen zullen een impuls krijgen van de sterke groei van de werkgelegenheid en de daling van de yen belooft veel goeds voor de bedrijfswinsten en de export.

Omdat de Chinese vraag blijft afnemen en de wereldhandel maar langzaam groeit, zal de export opkomende markten niet kunnen redden. Deze landen kunnen alleen via hervormingen de economie aanjagen. Op dit moment zijn hervormingen in vijf opkomende landen een belangrijk thema: Mexico, India, Thailand, Egypte en Indonesië. In andere opkomende economieën beperken structurele problemen en een krap financieel klimaat het groeipotentieel. Landen die grondstoffen produceren, hebben last van dalende prijzen. De regio houdt ook last van geopolitieke risico's, vooral in verband met het conflict tussen Oekraïne en Rusland en de spanningen in het Midden-Oosten.

In 2015 zullen op- en neerwaartse risico's te zien zijn. Het belangrijkste opwaartse risico is waarschijnlijk dat de wereldeconomie het beter zal doen dan verwacht. De Europese groei verzwakt doordat beleidsmakers niet in actie komen, terwijl het groeimomentum in China naar schatting verder zal afnemen. Vanwege de grote afhankelijkheid blijft de situatie in China een groot risico voor de wereldeconomie.

Financiële markten

Centrale banken zullen naar verwachting in 2015 opnieuw prominent in het financiële en economische nieuws zijn. De lage groei, dalende inflatie en het accommoderende beleid van wereldwijde centrale banken zullen de zoektocht naar rendement in de financiële markten waarschijnlijk blijven stimuleren.

Het beleid van de ECB, in het bijzonder het vooruitzicht op nog meer onconventionele maatregelen, en de blijvend lage inflatie, zwakke economische groei en geopolitieke onzekerheid dragen bij aan aanhoudende neerwaartse druk op de Europese obligatierentes. Het is daarom waarschijnlijk dat de Duitse kapitaalmarktrente in de nabije toekomst niet aanzienlijk zal stijgen.

Een klimaat van gematigde economische groei, beter dan verwachte bedrijfswinsten en een soepel monetair beleid blijft gunstig voor aandelen. Bovendien blijven de bedrijfsbalansen sterk en aandelen zijn verre van duur in vergelijking met andere beleggingscategorieën.

Amerikaanse bedrijven krijgen waarschijnlijk meer te maken met de sterke Amerikaanse dollar, terwijl Japanse en Europese bedrijven hiervan moeten kunnen profiteren.

Risicoparagraaf

Inleiding

Het fonds wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van het fonds is het nakomen van de pensioenverplichtingen. Voor het realiseren van deze doelstelling wordt gestreefd naar een toereikende solvabiliteit op basis van de marktwaarde van de pensioenverplichtingen. In deze paragraaf wordt ingegaan op het beleid van het pensioenfonds en de risico's die het pensioenfonds bij de uitvoering van zijn taken loopt. Voor de wijze waarop deze risico's zijn afgedekt en een kwantificering van deze risico's wordt verwezen naar de risicoparagraaf in de jaarrekening.

Aan de volgende hieronder ook genoemde risico's is door het bestuur prioriteit gegeven:

- beleggingsrisico's;
- actuariële risico's;
- renterisico.

Beleid en risicobeheer

Het bestuur heeft zijn beleid verwoord in de ABTN. Algemene leidraad voor het uitvoeren van zijn beheertaken is risicomijdend operationeel management. Het bestuur beschikt over een aantal beleidsinstrumenten ten behoeve van het beheersen van deze risico's.

Deze beleidsinstrumenten betreffen:

- ALM-beleid en duration matching;
- beleggingsbeleid;
- premiebeleid;
- toeslagbeleid;
- herverzekeringsbeleid;
- beleid ten aanzien van uitbesteding.

De invloed van deze sturingsmiddelen op de financiële positie van het fonds wordt jaarlijks geëvalueerd. Bij deze evaluatie speelt zowel de huidige financiële positie, alsmede de financiële positie van het fonds in de toekomst, een rol.

Het fonds heeft in het jaar 2009 voor het eerst een continuïteitsanalyse laten uitvoeren door Kleynen Consultants. In het laatste kwartaal 2013 is aan Towers Watson B.V. opdracht gegeven een nieuwe ALM studie uit te voeren. Begin 2014 waren hiervan de eerste uitkomsten

bekend. Door de veranderingen in de nieuwe pensioenwet en de nFTK is in 2015 de volgende ALM uitgevoerd. Ter vervanging van de continuïteitsanalyse zal vanaf 2015 jaarlijks een haalbaarheidstoets worden gedaan.

Het risicomodel van DNB kent voor een aantal risicocategorieën vastgestelde scenario's ('schokken'). De hoofdletter 'S', aangevuld met een nummer achter een aantal risicocategorieën vertegenwoordigt de code die DNB in het risicomodel voor de desbetreffende risicocategorie hanteert. Bij de berekening van het vereist eigen vermogen (buffers) past het pensioenfonds de standaardmethode toe op basis van de zogenaamde wortelformule (S1 t/m S6). Kwantitatieve en kwalitatieve toelichtingen van deze risico's zijn opgenomen in de "risicoparaagraaf" in de jaarrekening.

Het vereist vermogen wordt berekend op basis van zowel de feitelijke als de strategische beleggingsmix.

Beleggingsrisico's

In 2014 is het beleggingsbeleid aangepast. In het beleggingsbeleid is sprake van een grotere spreiding over de verschillende beleggingscategorieën en regio's. Per beleggingscategorie is een strategische weging aangegeven en zijn de bandbreedtes aangegeven die op bestuursmandaat, naar inzicht van de externe vermogensbeheerder, benut kunnen worden.

Actuariële risico's

Het pensioenfonds hanteert op dit moment de Prognosetafels AG2014. Verdere toename van de levensverwachting vormt een oncontroleerbaar risico voor het pensioenfonds. Het pensioenfonds beraadt zich over hoe hierop kan worden geanticipeerd. In 2014 is fondsspecifieke ervaringssterfte toegepast op basis van het Towers Watson Ervaringssterftemodel 2014.

Financiële risico's

Solvabiliteitsrisico

Het belangrijkste risico voor het fonds betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat het fonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen.

De solvabiliteit wordt gemeten zowel op basis van algemeen geldende normen als ook naar de specifieke normen welke door de toezichthouder worden opgelegd. Indien de solvabiliteit van het fonds zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat er geen ruimte beschikbaar is voor eventuele toeslagverlening over de opgebouwde aanspraken en ingegane pensioenen. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten moet verminderen.

Het solvabiliteitsrisico bestaat uit de volgende risicocategorieën:

- Renterisico (S1);
- Zakelijke waarden risico (S2);
- Valuta risico (S3);
- Grondstoffenrisico (S4);
- Kredietrisico (S5);
- Verzekeringstechnisch risico (S6).

Renterisico (S1)

Pensioenfondsen kennen doorgaans een langere looptijd voor hun verplichtingen dan voor hun bezittingen. Vanwege deze mismatch ondervindt een fonds renterisico. Immers bij een rentedaling zullen de verplichtingen sterker toenemen in waarde dan de bezittingen. Het standaardmodel van DNB bevat voorgeschreven rentescenario's (verschuiving actuele rentetermijnstructuur via voorgeschreven rentefactoren) om het vereist eigen vermogen voor dit risico te bepalen.

Om de aanwezige mismatch te beperken, dekt het fonds middels renteswaps het renterisico gedeeltelijk af. Met betrekking tot het gebruik van renteswaps wordt door Montesquieu gemonitord dat het tegenpartijrisico beheerst wordt en dat er zekerheden worden gesteld voor de financiële risico's.

Zakelijke waarden risico (S2)

De waarden van aandelen en onroerend goed zijn onderhevig aan marktfluctuaties. Fondsen die een deel van hun vermogen in dergelijke zakelijke waarden hebben belegd, lopen hierdoor risico. Het beleid van het fonds is om strategisch 30% van het vermogen in zakelijke waarde te beleggen, om op deze manier extra rendement te genereren. 70% van het vermogen wordt strategisch belegd in vastrentende waarden. Hiermee heeft het fonds een relatief voorzichtig beleggingsbeleid.

Valutarisico (S3)

Valutarisico betreft het risico dat de waarde van de beleggingen in vreemde valuta verslechtert als gevolg van veranderingen van vreemde valutakoersen. De kans dat de wisselkoers van vreemde valuta verslechtert ten opzichte van de euro betekent een risico voor een pensioenfonds omdat verplichtingen veelal in euro luiden en bezittingen (deels) in vreemde valuta. Dit risico is van belang voor zowel directe posities in een valuta, als voor beleggingen die gewaardeerd zijn in een andere valuta.

In de eurozone werden de rentemarkten sterk beïnvloed door de schulden crisis. Het risico op de zogenoemde PIIGS-landen (Portugal, Ierland, Italië, Griekenland en Spanje) is binnen de limieten, zij het dat er wel (indirect) Spaanse en Italiaanse staatsobligaties in portefeuille zijn.

Het beleid van het pensioenfonds is om het valutarisico niet af te dekken. Het beleid van het pensioenfonds is om het valutarisico niet af te dekken omdat, gezien het langlopende karakter van de verplichtingen van het fonds, valutaschommelingen op de lange termijn een neutraal effect hebben op het beleggingsbeleid. Binnen het vermogensbeheermandaat van ING is het mogelijk dat, naar inzicht en invulling van ING, valutarisico's worden afgedekt.

Grondstoffenrisico (S4)

Fondsen die beleggen in grondstoffen (commodities) lopen het risico dat de waarde van deze beleggingen daalt. Het fonds belegt niet in grondstoffen.

Kredietrisico (S5)

Bij het kredietrisico dient het effect van de kredietwaardigheid van de tegenpartij tot uitdrukking te komen. Het kredietrisico komt tot uitdrukking in de zogenaamde creditspread. Deze spread is het verschil tussen de uitkering die afhangt van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en een uitkering die met volledige zekerheid, risicovrij, tot uitkering zal komen.

Verzekeringstechnisch risico (S6)

Naast de financiële risico's staat het fonds bloot aan verzekeringstechnische risico's. Binnen het verzekeringstechnische risico worden in principe alleen risico's meegenomen die verband houden met sterfte. Het omvat de risico's als gevolg van afwijkingen ten opzichte van de verwachte sterfte en afwijkingen van de verwachte sterftetrend (langlevenrisico).

De sterftetrend zelf wordt meegenomen bij de bepaling van de voorziening voor risico fonds.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor het fonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Waar de overige risicocomponenten vooral de langere termijn betreffen (solvabiliteit), gaat het hierbij om de kortere termijn. Dit risico kan worden beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende ruimte aan te houden voor de liquiditeitsposities.

Het liquiditeitsrisico bij het fonds is beperkt daar er meer premie binnenkomt dan er aan uitkering uitgaat. Het pensioenfonds heeft ter afdekking van het renterisico interest rate swaps afgesloten. Voor deze interest rate swaps wordt collateral uitgewisseld met de tegenpartij. In het geval dat de rente stijgt, bestaat de mogelijkheid dat het pensioenfonds collateral dient te betalen aan de tegenpartij, als gevolg daarvan loopt het pensioenfonds een liquiditeitsrisico. Het liquiditeitsrisico bij het fonds is beperkt door:

- De inkomende premie is ruim hoger dan de uitgaande uitkeringen.
- Het grootste deel van de beleggingen is liquide, wat inhoudt dat deze op zeer korte termijn kunnen worden verkocht tegen liquiditeiten.

Concentratierisico

Grote posten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. In het algemeen geldt dat concentratierisico kan optreden als een adequate spreiding van activa en passiva ontbreekt. Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. Een portefeuille van leningen die sterk sectorgebonden is, kan door deze sectorconcentratie een verhoogd risico lopen. Indien aandelen in dezelfde sector worden aangehouden is sprake van een cumulatief concentratierisico. Het bestuur acht het concentratierisico beperkt, gezien de spreiding in de beleggingen.

Inflatierisico

Het pensioenfonds kent een voorwaardelijk toeslagenbeleid en communiceert dit beleid, conform wettelijke voorgeschreven formuleringen, naar alle deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Door die communicatie is de kans zeer gering dat verwachtingen worden gewekt en juridische claims moeten worden gehonoreerd. Aangetoond is dat het toeslagenbeleid, ook in financieel mindere tijden, consequent wordt uitgevoerd. Het inflatierisico wordt niet specifiek afgedekt. Adequate, en ook betaalbare, beleggingsproducten die het inflatierisico afdekken, ontbreken in zowel de Nederlandse als de internationale markt.

Niet financiële risico's

Sponsorrisico

Het pensioenfonds heeft een directe economische en contractuele band met de werkgever als sponsor van het pensioenfonds. Deze afhankelijkheid vertaalt zich in risico's voor het pensioenfonds, de zogenaamde sponsorrisico's. Sponsorrisico's zijn ondermeer: faillissementsrisico, betalingsonmacht van de sponsor veroorzaakt door negatieve ontwikkelingen bij de sponsor, financieringsrisico, beëindiging van de relatie met de sponsor en belangenverstrengeling tussen het pensioenfonds en de sponsor.

Operationeel risico

Het operationeel risico is het risico op verlies als resultaat van inadequate of foutieve interne processen, mensen en systemen of als gevolg van externe gebeurtenissen. Operationele risico's hebben een negatieve impact op een goede uitvoering van de pensioenregeling. Voor deze operationele risico's geldt wel dat een verregaande reductie onevenredig veel inspanning en kosten met zich mee kan brengen. De operationele uitvoering geschiedt door AZL N.V. Deze partij heeft een ISAE-3402-rapportage. Door het overleggen van deze verklaring toont AZL N.V. aan het pensioenfonds én aan de accountant van het pensioenfonds aan, dat de uitvoering 'in control' is. Het overleggen van de ISAE-3402-rapportage komt tevens tegemoet aan de Beleidsregel 'Uitbesteding Pensioenfondsen' waarin DNB heeft vastgesteld dat een pensioenfonds dat zijn administratie uitbesteedt aan een uitvoerder verantwoordelijk is en blijft voor een juiste administratie.

Uitbestedingsrisico's

Het bestuur heeft onder behoud van zijn verantwoordelijkheden een aantal werkzaamheden structureel uitbesteed. De uitbesteding van werkzaamheden aan een derde partij heeft tot gevolg dat het bestuur geen directe gezagsverhouding heeft met de personen die bij de derde partij feitelijk en dagelijks zijn belast met de uitvoering van die werkzaamheden. Het bestuur heeft voorts geen rechtstreeks

zicht op en voert geen directe controle uit op administratieve processen, zoals uitbetaling van pensioenen, pensioenberekeningen e.d. Daardoor ontbreekt eveneens zicht op de werkelijke uitvoeringskosten.

Het bestuur erkent voorts dat aan de uitbesteding het risico is verbonden van discontinuïteit van de dienstverlening door AZL N.V.

Bij alle uitbestedingsactiviteiten conformeert het fonds zich volledig aan de regelgeving van DNB op het gebied van uitbesteding.

Het fonds beschikt voor iedere extern uit te voeren activiteit over een uitbestedingsovereenkomst die voldoet aan het bij of krachtens artikel 34 van de PW bepaalde. In voorkomende gevallen worden met de uitvoerende organisatie nadere afspraken omtrent procedures, processen, informatieverstopping en te leveren diensten vastgelegd in een Service Level Agreement (SLA). In een SLA worden tenminste ook afspraken vastgelegd over de administratieve organisatie, de autorisatie en procuratiessystemen en de interne controle van de uitvoerende organisatie.

Voor wat betreft de uitbestedingsrisico's kan worden opgemerkt dat het bestuur overleg heeft gevoerd met AZL N.V. over de dienstverlening inclusief de SLA. Om aan de behoefte van het bestuur aan zekerheid en daarmee aan kwaliteitsgaranties tegemoet te komen, heeft AZL N.V. ervoor gekozen om gecertificeerd te worden volgens de richtlijnen van ISAE-3402. Voor de meeste relevante processen is een beschrijving van de AO/IC opgesteld, die heeft geleid tot een beschrijving van de beheersingsmaatregelen voor de betreffende processen. Ook de vermogensbeheerders ING en Montesquieu beschikken over een ISAE-3402 rapportage. Voorts wordt het bestuur door middel van periodieke rapportages van zowel de uitvoeringsorganisatie alsmede van externe adviseurs in staat gesteld de risico's en fondssituatie goed te monitoren.

IT risico

De informatietechnologie is een belangrijke risicocategorie voor pensioenfondsen. Omdat het merendeel van de fondsen de IT hebben uitbesteed, is dit risico tot een uitbestedingsrisico geworden. Dit geldt ook voor Stichting Pensioenfonds Rockwool.

Integriteitsrisico

DNB verstaat hieronder het risico dat de integriteit van het pensioenfonds dan wel het financiële stelsel wordt beïnvloed als gevolg van niet integere, onethische gedragingen van de organisatie, medewerkers dan wel van de leiding, een en ander in het kader van wet- en regelgeving en maatschappelijke en door het fonds opgestelde normen. Bij de beheersing van dit risico kan gedacht worden aan onder meer gedragscodes en procesmatige waarborgen.

Stichting Pensioenfonds Rockwool heeft een gedragscode en een compliance beleid. Beide zijn een wettelijke verplichting en DNB ziet actief toe op naleving. DNB toetst voorts nieuwe bestuursleden.

Juridische risico's

Een pensioenfonds loopt het risico in rechte aangesproken te worden. Ten einde dit risico te beperken kan het fonds maatregelen treffen. Eén risico is dat de fondsstukken niet voldoen aan de wettelijke bepalingen. Een ander risico is dat men als fondsbestuurder in persoon kan worden aangesproken. Een derde risico betreft het niet in voldoende mate vorm geven aan consistent beleid, dit maakt het fonds kwetsbaar indien het hierop wordt aangesproken. Een vierde risico betreft het niet of onduidelijk communiceren naar partijen. Een vijfde risico betreft aansprakelijkheid door het niet of niet goed uitvoeren door partijen die het fonds heeft ingehuurd. Met betrekking tot bovengenoemde risico's heeft het bestuur de volgende maatregelen genomen:

1. Het fonds heeft een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering afgesloten.
2. Het fonds ziet erop toe dat besluitvorming consistent en goed gedocumenteerd plaatsvindt. Deze documentatie zorgt ervoor dat ook derden de inhoud en werking van dit beleid kunnen volgen.
3. Het fonds werkt volgens een communicatieplan. Dit plan bewaakt de wettelijk verplichte communicatiemomenten. Naast deze vereisten heeft het fonds eigen communicatiemiddelen (website, nieuwsbrief).
4. Met alle ingehuurde partijen zijn contractuele afspraken gemaakt. Partijen dienen regelmatig te rapporteren over het wel of niet voldoen aan de gemaakte afspraken. Daar waar mogelijk heeft het pensioenfonds activiteiten gescheiden ondergebracht, waardoor er een mechanisme ontstaat van controle van de ene door de andere partij.

Jaarlijks vinden er controles plaats door actuaris en accountant op de betrouwbaarheid van de jaarrekening en de verslagstaten voor DNB. Materiele onvolkomenheden worden door hen gerapporteerd. In het algemeen, draagt het bestuur er zorg voor dat zij voldoende kennis en kunde bezit om haar verantwoordelijkheid te kunnen dragen. De hierboven genoemde risico's zijn niet limitatief maar de juiste afdekking van deze genoemde risico's geven wel een indicatie over de juridische weerbaarheid van het pensioenfonds.

Toekomstparagraaf

Voor de komende tijd ziet het bestuur zich geplaatst voor het tot uitvoering brengen van activiteiten ten aanzien van de volgende onderwerpen:

Lange termijn financiële positie

Het bestuur zal het uitgewerkte herstelplan nauwgezet moeten volgen en adequaat dienen te reageren bij gewijzigde omstandigheden. Daarnaast is er een crisisplan ontwikkeld die sturing kan geven aan oplossingsgerichte acties bij negatieve ontwikkelingen.

Nieuwe bestuursstructuur

In het kader van de deskundigheidsbevordering van de bestuursleden in de hen toegewezen verantwoordelijkheidsgebieden wordt voortdurend gekeken naar individuele opleidingsbehoeften van de bestuursleden.

Herstelplan

Doordat de beleidsdekkingsgraad kleiner is dan de vereiste dekkingsgraad is het fonds in tekort en dient voor 1 juli 2015 een herstelplan te worden ingediend bij DNB. Tevens dient de ABTN te worden herschreven en dient voor 1 oktober 2015 een haalbaarheidsstudie te worden uitgevoerd.

Bestemming van het resultaat

In de bestuursvergadering van 18 juni 2015 heeft het bestuur besloten het positieve resultaat over het boekjaar 2014 ad € 7.189 toe te voegen aan de algemene reserve.

Roermond, 18 juni 2015

Het bestuur

Dhr. E. Capitain
(voorzitter)

Dhr. P. Boonen
(secretaris)

Dhr. J. Ruijters

Dhr. J. van der Meulen

Dhr. J. Ramakers

Dhr. H. Jansen

Verantwoordingsorgaan

Verslag van het verantwoordingsorgaan

In 2015 heeft het verantwoordingsorgaan een oordeel uitgesproken over het handelen van het bestuur in 2014. Daarbij wordt (achteraf) gekeken naar het beleid van het bestuur, de uitvoering van het beleid en de beleidskeuzes voor de toekomst. Het verantwoordingsorgaan heeft geconstateerd dat het Bestuur de belangrijkste adviezen van de raad van toezicht en verantwoordingsorgaan heeft overgenomen dan wel actie heeft ondernomen en onderneemt. In het onderstaande zal een verdere toelichting gegeven worden met de onderbouwing alsmede een aantal aanbevelingen. De toetsingscriteria zijn ongewijzigd waarbij het verantwoordingsorgaan in de afweging ook steeds meer de afweging tussen verschillende generaties laat meewegen.

Beoordelingscriteria over het handelen van het Bestuur in 2014

Met de installatie van de raad van toezicht is de rolverdeling veranderd. Het verantwoordingsorgaan ziet met name dat het professionaliseringstraject verder vorm krijgt met de benoeming van de raad van toezicht als onderdeel van het paritair plus model. Tevens is het verantwoordingsorgaan positief over het gevoerde proces rondom de werving van de raad van toezicht op basis van tijdsplanning, professionaliteit en diversiteit van de raad van toezicht. De belangrijkste stakeholders zijn betrokken geweest bij het beslissingstraject.

Op basis van de verstrekte informatie en onderling overleg heeft het verantwoordingsorgaan iedere vergadering de besluitvorming van het bestuur van het fonds beoordeeld op:

- de professionaliteit, een goede verslaglegging van haar vergaderingen en de hierin genomen besluiten,
- onafhankelijkheid (gelijkwaardigheid), hierbij kijkend naar de gestelde criteria en de verschillende alternatieven tijdens de besluitvorming,
- een goede balans tussen de belangen van de diverse partijen binnen het bestuur van het pensioenfonds.
- de verslaglegging 2013 op het gebied van “communicatie richting de belanghebbenden”.

Oordeel over het handelen van het Bestuur in 2014

Professionaliteit: het professioneel handelen is positief beoordeeld. Het verantwoordingsorgaan constateert dat de verslaglegging verbeterd is maar volgt in deze ook de aanbeveling van de raad van toezicht dat er verdere progressie geboekt kan worden door met name in de verslaglegging de afweging van wel dan wel niet aanpassen nauwkeuriger te omschrijven. Met name de thematiek rondom het risicoprofiel en de hervormingen van het pensioenstelsel zijn goed overwogen maar in de verslaglegging kunnen de keuzes nader uitgelegd worden.

Onafhankelijkheid en de juiste balans tussen de diverse belangen: het verantwoordingsorgaan heeft geen besluitvorming kunnen vaststellen waarbij de onafhankelijkheid in het geding is gekomen. Met name de beslissingen rondom het nieuw FTK en de hervormingen van het pensioenreglement vragen helderheid en transparantie van de beslissingscriteria. Het verantwoordingsorgaan adviseert het bestuur deze toetsingscriteria ook op te nemen in de reglementen en kenbaar te maken aan de belanghebbenden. Het verantwoordingsorgaan waardeert overigens bijzonder dat door het bestuur de actieve dialoog is gezocht met de gepensioneerden en dat de georganiseerde pensioenmiddag zeer positief is beoordeeld.

Communicatie: Dit aandachtspunt blijft, net als vorig jaar, van belang. Gezien de thematiek zullen deelnemers meer transparantie eisen. De communicatie richting belanghebbenden was correct en compleet. De hervormingen van het pensioenreglement zijn relatief laat

gecommuniceerd richting de deelnemers, met name door een laat besluit van de regering. De inhoud van enkele documenten was complex.

Aanbevelingen van het Verantwoordingsorgaan

Ten aanzien van de toekomst doet het verantwoordingsorgaan nog de volgende aanbevelingen:

- De website is een sterk medium waarbij het verantwoordingsorgaan van mening is dat dit medium onvoldoende benut wordt. Voordelen: sneller communiceren van actualiteiten, uitleg van complexe pensioenmaterie, beperkte kosten, verhogen bereik en intensiteit. Het verantwoordingsorgaan vindt het een goed initiatief om een “lezersgroep” in te stellen alvorens communicatie naar de deelnemers wordt verstuurd. Verder zal het bestuur zich naar de toekomst moeten richten op een verdere individualisering (impact per individu/doelgroepcommunicatie).
- Het verantwoordingsorgaan vraagt met name naar een duidelijke uitleg over het gekozen risicoprofiel en de beslissingscriteria t.a.v. indexatie, herstel, pensioenkorting, etc. Concreet zou de ALM studie doorvertaald moeten worden naar duidelijke beleidskeuzes.
- De communicatie rondom de berekening van de nieuwe dekkingsgraad (de beleidsdekkingsgraad) heeft meer uitleg nodig naar de deelnemers alsmede ook aanpassingen in het risicoprofiel.
- De DNB heeft een richtlijn “tijdsbeslag bestuurders”. Het verantwoordingsorgaan constateert dat de bestuurders, mede gezien de reguliere functies, te kampen hebben met tijdsdruk en meer ruimte moeten krijgen om hun taken, conform DNB richt- en kwaliteitseisen te kunnen uitvoeren.
- Het verantwoordingsorgaan adviseert het bestuur actief de dialoog te zoeken met de werkgever om te onderzoeken hoe het fonds van de toekomst eruit zou moeten zien. Dit mede gezien de strengere eisen voor bestuurders van pensioenfondsen, de beschikbaarheid van bestuurders bij de sociale partners en toenemende druk op pensioenfondsen om de uitvoeringskosten te kunnen beheersen.
- Ten aanzien van de continuïteit en het besturen van het fonds adviseert het verantwoordingsorgaan duidelijke profielen/competenties te definiëren voor het bestuurs- en commissiewerk.
- Het verantwoordingsorgaan verzoekt het bestuur een vereenvoudiging van het governance model te analyseren. Wat is de rol van de verschillende partijen en kan overlap vermeden worden? Het huidige model ziet er volgens het verantwoordingsorgaan complex uit.
- Het verantwoordingsorgaan is van mening dat de zogenaamde “investment beliefs” en de kaders van het maatschappelijke verantwoord ondernemen duidelijk kenbaar moeten worden gemaakt. Het verantwoordingsorgaan adviseert om de directe contractpartijen aan te laten sluiten bij de “code-of-conducts” van Rockwool International.

Namens het Verantwoordingsorgaan

Mark Gerardts

Voorzitter

Reactie van het bestuur op het oordeel van het Verantwoordingsorgaan

Het bestuur heeft kennis genomen van het oordeel van het verantwoordingsorgaan over het handelen van het bestuur in 2014 en de door het verantwoordingsorgaan gedane aanbevelingen. Het bestuur is verheugd over het positieve oordeel van het verantwoordingsorgaan. Het bestuur waardeert tevens de positief-kritische opstelling van het verantwoordingsorgaan tijdens de gezamenlijk vergaderingen en de contacten daarbuiten. Ten aanzien van de door het verantwoordingsorgaan gedane aanbevelingen reageert het bestuur als volgt.

Communicatie is een onderwerp dat permanent hoog op de agenda staat van het bestuur. De onlangs aangenomen Wet pensioencommunicatie wordt aangegrepen om het communicatiebeleid in 2015 opnieuw te definiëren en daarbij tevens de verschillende communicatievormen geïntegreerd in te zetten. Juist een, mede door de voortdurend wijzigende regelgeving, ingewikkeld onderwerp als pensioen vraagt hierom. Toekomstige communicatie zal daarbij, nog meer dan voorheen, tevens inzicht dienen te verschaffen in de door het bestuur gemaakte keuzes en de gemaakte afwegingen die tot deze keuzes hebben geleid.

De mede door het verantwoordingsorgaan geconstateerde tijdsdruk voor bestuurders is voor het bestuur reden geweest het bestuursbureau te versterken met het aanstellen van een bestuurssecretaris. Op deze wijze wordt het bestuur minder belast met voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden en wordt een verdergaande professionalisering van het pensioenfonds mede mogelijk gemaakt.

Bij de aanbeveling van het verantwoordingsorgaan de dialoog aan te gaan met de werkgever over toekomstbestendigheid van het fonds is het bestuur, maar ook de werkgever, in feite beperkt door en gebonden aan het overleg dat plaatsvindt met werknemersorganisaties die betrokken zijn bij het arbeidsvoorwaardelijk overleg van de deelnemers. Uit de door het bestuur recent uitgevoerde zelfevaluatie is gebleken dat het bestuur, zowel kwalitatief als kwantitatief, in staat is om zelf het bestuur te voeren. Daarnaast zijn de kosten van het fonds onder controle. Op dit moment zijn er dan ook nog geen concrete acties voorzien.

De constatering door het verantwoordingsorgaan dat sprake is van complexiteit van het governance model wordt door het bestuur niet gedeeld. Wel geeft het bestuur aan dat zij kritisch gaat kijken naar de wijze waarop de rolverdeling momenteel is vastgelegd en de communicatie hierover. Voor zover nodig worden de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende partijen duidelijker vastgelegd en gecommuniceerd.

Tenslotte onderschrijft het bestuur de wenselijkheid binnen het fonds een beleid te definiëren ten aanzien van maatschappelijk verantwoord ondernemen. De mogelijkheden hierin al in 2015 invulling te geven zijn, gezien de veelheid aan onderwerpen die voor dat jaar reeds op de agenda staan, echter beperkt.

Raad van Toezicht

Verslag van Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht beoordeelt het functioneren van het fonds en het bestuur aan de hand van een aantal normen. Onderstaand zijn deze normen opgenomen alsmede de belangrijkste bevindingen en aanbevelingen van de raad.

Algemeen beleid

Een pensioenfondsbestuur dient de doelstellingen van het fonds en de gehanteerde uitgangspunten, waaronder de risicohouding, (in overleg met andere organen) vast te stellen.

De raad heeft kennis genomen van de algemene doelstellingen van het fonds doch nog niet van de gehanteerde uitgangspunten, waaronder de risicohouding. Ook is de Raad (nog) niet op de hoogte van de visie van het Bestuur op een toekomstbestendige uitvoering. De raad beveelt het bestuur daarom aan de uitgangspunten, waaronder de risicohouding, in overleg met andere organen vast te stellen en tevens een visie te ontwikkelen op een toekomstbestendige uitvoering.

Governance

De structuur van een fonds dient zodanig te zijn dat goede besturing is geborgd. Het fonds hanteert de Code Pensioenfondsen. Het fonds zorgt ervoor dat de beleidsoverwegingen van het bestuur steeds kenbaar zijn.

De raad constateert dat het tijdsbeslag dat gemoeid is met bestuurswerk als zeer hoog wordt ervaren en dat het lastig is nieuwe bestuurders te vinden. Dit maakt het bestuur kwetsbaar. De raad juicht het toe dat het bestuur tracht een kweekvijver te vormen door het mogelijk te maken dat werknemers participeren in werkgroepen.

De raad constateert dat nog niet op alle punten volledig wordt voldaan aan de Code pensioenfondsen en beveelt het bestuur daarom aan er voor te zorgen dat voldaan wordt aan de Code onder meer met betrekking tot het voeren van een diversiteitsbeleid.

De raad constateert tevens dat de verslaglegging van vergaderingen betrekkelijk summier is, waardoor uit de verslagen niet altijd duidelijk is welke beleidsoverwegingen (ook in het kader van evenwichtige belangenafweging) ten grondslag hebben gelegen aan een bepaalde beslissing. De Raad beveelt het bestuur daarom aan zorg te dragen voor een adequate verslaglegging.

Financiële opzet

Het fonds dient een deugdelijke financiële opzet te hebben, die zodanig is dat er een consistent geheel is tussen gewekte verwachtingen, financiering en de realisatie van voorwaardelijke toeslagen. De financieringsopzet dient toekomstbestendig te zijn.

De raad constateert dat de financiële opzet is vastgelegd in de abtn. In verband met de (fiscaal noodzakelijke) aanpassing van de pensioenregeling door sociale partners heeft het bestuur het premiebeleid aangepast. Hieromtrent is advies gevraagd aan het verantwoordingsorgaan. Het verantwoordingsorgaan is nog niet betrokken bij het vaststellen van de doelstellingen en uitgangspunten en evenmin heeft dienaangaande overleg plaatsgevonden met sociale partners. In verband daarmee beveelt de raad het bestuur aan zo spoedig mogelijk de doelstellingen en uitgangspunten vast te stellen in overleg met het verantwoordingsorgaan en in gesprek te treden met sociale partners over doelstellingen, het ambitieniveau van de toeslagverlening en de risicohouding.

Beleggingsbeleid en vermogensbeheer

Een pensioenfonds dient een beleggingsbeleid te hebben dat in overeenstemming is met de verplichtingen van het fonds en de risicohouding. De beleggingsmandaten dienen in overeenstemming te zijn met het opgestelde beleid.

Het nemen van tactische beleggingsbeslissingen en toezicht op de uitvoering van het beleggingsbeleid door de externe vermogensbeheerder is gedelegeerd aan de beleggingscommissie, die wordt bijgestaan door een externe deskundige. Tevens draagt een adviesbureau zorg voor ondersteuning op het gebied van overlay management. De beleggingscommissie steunt in belangrijke mate op de externe expertise om voldoende 'countervailing power' te bieden aan de externe vermogensbeheerder. Het beleggingsplan lijkt voor een belangrijk deel een beschrijving te zijn van de huidige beleggingsportefeuille en te volgen wat de externe vermogensbeheerder biedt in plaats van dat het Bestuur zelfstandig haar overwegingen heeft geïncorporeerd welke leiden tot het voorliggende plan. De raad beveelt het bestuur daarom aan de bespreking van het beleggingsplan, de over- en afwegingen, en uiteindelijke goedkeuring gedegen vast te leggen. Hierbij dient duidelijk tot uiting te komen dat het Bestuur zich heeft laten leiden door haar eigen inzichten ten aanzien van het beleggingsbeleid. Voorts beveelt de raad aan de afweging van belangen – ook bij wijzigingen in het beleggingsbeleid – met overwegingen vast te leggen.

Uitbesteding

Een fondsbestuur dient een beleid te hebben met betrekking tot de uitvoering van activiteiten door derden. De selectiecriteria voor partijen waaraan werkzaamheden worden uitbesteed dienen helder te zijn alsmede de overwegingen die geleid hebben tot de keuze voor een bepaalde partij. Ook in geval van uitbesteding dient het bestuur in control te zijn. De samenwerking met partijen (met inbegrip van adviseurs) waaraan werkzaamheden worden uitbesteed, dient op regelmatige basis te worden geëvalueerd.

Voor zover de raad kan beoordelen beschikt het fonds niet over een vastgelegd uitbestedingsbeleid. Wel toetst het bestuur de uitvoering van uitbesteedde activiteiten. Zo beoordeelt het bestuur de uitbesteding aan de hand van ISAE 3402 rapportages van zowel de pensioen- als de vermogensbeheerder. Onderdeel van de beoordeling van de uitbesteding is de evaluatie van de partijen waaraan wordt uitbesteed. Die evaluatie geschiedt niet aan de hand van vooraf vastgestelde criteria, maar aan de hand van aandachtspunten die opkomen. Het bestuur doet dat naar eigen zeggen grondig en confronterend. De raad beveelt het bestuur aan een uitbestedingsbeleid op te stellen alsmede een evaluatieprocedure, waarin criteria zijn opgenomen die voor de evaluatie van de verschillende partijen waaraan wordt uitbesteed van belang zijn.

Risicomanagement

Het bestuur van het fonds is zich bewust van de risico's en zorgt voor een goede organisatie van een integraal risicomanagement. Het bestuur houdt bij het nemen van beslissingen steeds oog voor mogelijke risico's.

De raad heeft geconstateerd dat een gestructureerde visie op de inrichting van risicomanagement ontbreekt. Weliswaar worden frequent de rapportages van ING IM besproken, wordt de ISAE3402 beoordeeld en wordt ING IM uitgenodigd voor toelichtingen, maar een kader waarbinnen dit past ontbreekt, alsmede verantwoording hierover. Formalisering van risicomanagement acht de raad op haar plaats. De raad beveelt het bestuur daarom aan een gestructureerde visie ten aanzien van integraal risicomanagement te ontwikkelen.

Communicatie

Het fondsbestuur zorgt voor een adequaat communicatiebeleid, dat bij het fonds past. Het beleid dient er op gericht te zijn deelnemers meer pensioenbewust te maken en de verwachtingen van deelnemers te managen. De effectiviteit van de communicatie dient periodiek te worden gemeten.

De raad constateert dat het fonds een communicatieplan heeft dat grotendeels gericht is op het voldoen aan de wettelijke communicatieverplichtingen en in mindere mate op doelstellingen, boodschap en onderbouwde middelenmix. In de praktijk vindt veel informatie en communicatie plaats door voorlichtingssessies en doordat deelnemers op eenvoudige wijze de bestuurssecretaris

kunnen benaderen indien zij vragen hebben. Dat is positief. De schriftelijke communicatie onder meer in nieuwsbrieven heeft een betrekkelijk hoog taalniveau. De zendergerichte informatie voldoet niet aan de informatiebehoefte van de deelnemers en is er evenmin op gericht de verwachtingen van deelnemers met betrekking tot het in de toekomst te ontvangen pensioen te managen. De raad beveelt het bestuur daarom aan doelstellingen te formuleren voor het communicatiebeleid en dit beleid te monitoren. Tevens beveelt de raad het bestuur aan een taalniveau te hanteren dat aansluit bij de doelgroep.

Werkwijze van de raad

De raad neemt kennis van de notulen van bestuur en commissies alsmede van de rapportages van de partijen aan wie werkzaamheden zijn uitbesteed. Voorts heeft de raad regelmatig overleg met het bestuur en met (de voorzitter van) het verantwoordingsorgaan.

H. de Valck

E. Schols (voorzitter)

R. Sijsenaar

Reactie van het bestuur op het verslag van de Raad van Toezicht

Het bestuur is de raad van toezicht erkentelijk voor zijn inspanningen. Het bestuur herkent de aanbevelingen en zal deze meenemen bij zijn werkzaamheden.

Hoewel de raad van toezicht zijn werkzaamheden pas per 1 juli 2014 is gestart, ervaart het bestuur nu reeds de toegevoegde waarde. De door het bestuur gewenste verdere professionalisering van het pensioenfonds heeft met de komst van de raad van toezicht een merkbare impuls gekregen. Aan verschillende door de raad van toezicht genoemde onderwerpen wordt in het bestuursverslag aandacht besteed. De door de raad van toezicht gedane aanbevelingen waren voor een deel al door het bestuur in behandeling genomen. Deze acties worden in het periodiek overleg met de raad van toezicht besproken en kunnen zo, indien wenselijk, tijdig worden bijgestuurd. Naar verwachting van het bestuur zullen in 2015 verdere stappen worden gemaakt die de professionalisering van het pensioenfonds bevestigen.

Op de aanbevelingen van de raad van toezicht wenst het bestuur als volgt te reageren. Aan een belangrijk deel van de aanbevelingen van de raad van toezicht kan invulling worden gegeven door een versterking van het pensioenbureau. Gebleken is dat het bestuur in toenemende mate tijd diende te investeren in beleidsvoorbereiding, -uitwerking en de dagelijkse werkzaamheden van het fonds. Voor een aantal bestuursleden bleek dit in toenemende mate moeilijk verenigbaar met de andere professionele werkzaamheden. In 2014 is daarom besloten het pensioenbureau te versterken. Vanaf 1 april 2015 is hieraan invulling gegeven door het aantrekken van een bestuurssecretaris. Dit is eveneens een belangrijke stap in de verdere professionalisering van het fonds.

De aanbeveling van de raad van toezicht om een gestructureerde visie ten aanzien van integraal risicomanagement te ontwikkelen is inmiddels door het bestuur in gang gezet. Naar verwachting kunnen in 2015 belangrijke stappen worden gezet op de weg naar integraal risicomanagement. Ten aanzien van het onderdeel communicatie kan het bestuur aangeven dat de Wet pensioencommunicatie wordt aangegrepen om het communicatiebeleid aan te passen en opnieuw vast te stellen. Onderdeel daarvan zal zijn om de effectiviteit van communicatie ook te gaan meten. Daarvoor zijn inmiddels contacten gelegd met terzake gespecialiseerde partijen.

Jaarrekening

Balans per 31 december

(na bestemming van het resultaat; in duizenden euro)

Activa	2014	2013
Beleggingen voor risico pensioenfondsen [1]		
Onroerende zaken		
– Participaties in vastgoed beleggingsfondsen	14.090	11.460
Zakelijke waarden		
– Participaties in aandelen beleggingsfondsen	77.259	65.819
Vastrentende waarden		
– Obligaties	34.358	20.061
– Participaties in vastrentende beleggingsfondsen	167.714	149.503
	202.072	169.564
Derivaten		
– Renteswaps	13.414	1.082
	306.835	247.925
Vorderingen en overlopende activa [2]	1.059	929
Liquide middelen [3]	5.636	6.843
	313.530	255.697

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Passiva	2014	2013
Reserves		
Algemene reserve [4]	21.461	14.272
Technische voorzieningen		
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds [5]	287.353	232.302
Kortlopende schulden [6]	4.638	9.036
Overlopende passiva [7]	78	87
	313.530	255.697

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

	2014	2013
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfondsen		
Directe beleggingsopbrengsten [8]	6.780	5.518
Indirecte beleggingsopbrengsten [9]	52.068	241
Kosten vermogensbeheer [10]	-789	-663
	58.059	5.096
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers [11]	10.832	10.284
Saldo van overdrachten van rechten [12]	-599	0
Pensioenuitkeringen [13]	-5.868	-5.540
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfondsen [14]		
Wijziging rentecurve	-53.371	8.728
Benodigde interesttoevoeging	-892	-806
Inkoop nieuwe aanspraken	-9.673	-9.132
Inkomende waardeoverdracht	-724	0
Uitgaande waardeoverdrachten	1.914	0
Vrijval excassokosten	119	111
Uitkeringen en afkopen	5.943	5.652
Actuarieel resultaat op sterfte	-621	501
Actuarieel resultaat op arbeidsongeschiktheid	60	-462
Actuarieel resultaat op mutaties	-198	55
Wijziging actuariële grondslagen/methoden	2.314	0
Overige mutaties technische voorzieningen	78	37
	-55.051	4.684
Herverzekering		
Premies herverzekering [15]	0	0

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

	2014	2013
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten [16]	-581	-533
Overige baten en lasten [17]	397	156
Saldo van baten en lasten	7.189	14.147
Bestemming van het resultaat		
Algemene reserve	7.189	14.147
	7.189	14.147

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Kasstroomoverzicht

(in duizenden euro)

	2014	2013
Pensioenactiviteiten		
Ontvangsten		
Bijdragen	11.014	10.275
Overgenomen pensioenverplichtingen	722	13
Overige	269	2
	12.005	10.290
Uitgaven		
Uitgekeerde pensioenen en afkopen, loonheffing, sociale premies en andere inhoudingen	-5.880	-5.540
Overgedragen pensioenverplichtingen	-1.318	0
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-774	-512
Overige	0	-1
	-7.972	-6.053
Beleggingsactiviteiten		
Ontvangsten		
Directe beleggingsopbrengsten	12.928	5.485
Verkopen beleggingen	2.083	241
	15.011	5.726
Uitgaven		
Aankopen beleggingen	-19.501	-2.911
Kosten vermogensbeheer	-750	-666
	-20.251	-3.577
Mutatie liquide middelen	-1.207	6.386
Saldo liquide middelen 1 januari	6.843	457
Saldo liquide middelen 31 december	5.636	6.843

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Stichting Pensioenfonds Rockwool is statutair gevestigd in Roermond. Het doel van Stichting Pensioenfonds Rockwool is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden. Het pensioenfonds geeft invulling aan de uitvoering van de pensioenregelingen van Rockwool B.V.

Toepassing Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving

De jaarrekening is opgesteld in euro's. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

Schattingswijziging

Het fonds hanteerde in 2013 nog de Prognosetafel AG 2012-2062 en is ultimo 2014 overgegaan naar de Prognosetafel AG2014. De totale technische voorziening voor risico van het pensioenfonds is bepaald met overlevingskansen op basis van de Prognosetafel AG2014. Deze tafel is toegepast met de fondsspecifieke ervaringssterfte die is vastgesteld met behulp van het Towers Watson Ervaringssterfmodel 2014. Door de overgang op de Prognosetafel AG2014 en de gewijzigde ervaringssterfte is de totale technische voorziening met 5.104 afgenomen. Het fonds hanteerde in 2013 voor de kostenvoorziening een excasso-opslag van 2% van de netto voorziening en is ultimo 2014 na onderzoek is overgestapt naar 3% van de netto voorziening. Door de overgang naar de hogere kostenvoorziening is de totale technische voorziening met 2.790 toegenomen.

Opname van een actief of een verplichting / baten en lasten

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post "vorderingen of schulden uit hoofde van effectentransacties".

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro tegen de koers per balansdatum. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum.

Waardering

Algemene grondslagen

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen de kostprijs, tenzij hierna een andere waarderingsgrondslag wordt vermeld. Voor kortlopende vorderingen en schulden wordt de nominale waarde geacht een redelijke benadering te zijn van de reële waarde.

Participaties in vastgoed beleggingsfondsen

De marktwaarde van niet-beursgenoteerde vastgoedbeleggingen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van de niet-beursgenoteerde vastgoedbelegging per balansdatum.

Participaties in aandelen beleggingsfondsen

De marktwaarde van niet-beursgenoteerde aandelen en participaties in beleggingsinstellingen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van het niet-beursgenoteerde aandeel per balansdatum.

Obligaties en participaties in vastrentende beleggingsfondsen

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd op marktwaarde, zijnde de beurswaarde per balansdatum. De marktwaarde van niet-beursgenoteerde participaties in beleggingsinstellingen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van het niet-beursgenoteerde aandeel per balansdatum.

Renteswaps

Derivaten worden in de jaarrekening opgenomen tegen marktwaarde. Indien geen marktwaarde beschikbaar is, wordt de waarde bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingsmodellen, waarbij rekening wordt gehouden met kredietrisico, correlaties en rentecurves. Indien een derivatenpositie negatief is wordt het bedrag onder de schulden verantwoord.

Herverzekering

Arbeidsongeschiktheid

Het arbeidsongeschiktheidsrisico is herverzekerd. Indien er een arbeidsongeschiktheidspercentage van 35% of meer bestaat krachtens de WIA zal er een gedeeltelijke vrijstelling van premiebetaling worden verleend. Vanaf 80% is er een gehele vrijstelling.

Gesepareerd beleggingsdepot

Met Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. te Rotterdam is een kapitaalovereenkomst gesloten. In deze kapitaalovereenkomst zijn het kort- en langlevensrisico gedurende de contractperiode (tot en met 31 december 2016) (her)verzekerd. Onderdeel van de overeenkomst is een gesepareerd beleggingsdepot. Het fonds heeft het juridisch eigendom van het gesepareerd beleggingsdepot voor het deel van de beleggingen dat correspondeert met de opgebouwde pensioenen. Het fonds loopt het economisch risico over de waarde en het rendement van de beleggingen. De overrente, dat wil zeggen het verschil tussen de op de beleggingen verdiende intrest en de voor de financiering van de pensioenverplichtingen benodigde rekenrente, komt contractueel ten gunste c.q. ten laste van het fonds. Het technisch resultaat wordt jaarlijks verantwoord. Aan het einde van de contractperiode (per 31 december 2016) worden alle verplichtingen aan het fonds overgedragen.

Vorderingen overlopende activa

Vorderingen worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Onder de liquide middelen zijn opgenomen die kas- en banktegoeden die onmiddellijk opeisbaar zijn dan wel een looptijd korter dan twaalf maanden hebben. Deze staan ter vrije beschikking van de stichting. Zij worden onderscheiden van tegoeden in verband met beleggingstransacties. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Algemene reserve

De jaarlijkse resultaten worden toegevoegd c.q. onttrokken aan de algemene reserve.

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

De voorziening pensioenverplichtingen is gelijk aan de contante waarde per de balansdatum van de pensioenverplichtingen, volgens de opgebouwde rechtenmethode, inclusief de verstrekte toeslagen jegens deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden en hun nagelaten betrekkingen, alsmede de verplichtingen uit hoofde van de premievrijstellingsregeling wegens arbeidsongeschiktheid. De berekening is gebaseerd op de volgende actuariële grondslagen:

Sterfte

Prognosetafel AG2014 (startjaar 2015) met toepassing van ervaringssterfte tabel Stichting Pensioenfonds Rockwool 31-12-2014, afgeleid van de Towers Watson ervaringssterfte 2014.

Rente

DNB maakt gebruik van de UFR techniek per 31 december 2014 (inclusief drie-maandse rentemiddeling). Op basis van de DNB rentetermijnstructuur is deze 1-jaarsrente gelijk aan 0,18% ultimo 2014. Hiermee is rekening gehouden bij de waardering van de technische voorziening.

Leeftijdsverschil

Het leeftijdsverschil tussen man en vrouw is op 3 jaar gesteld (man ouder dan vrouw).

Leeftijden

Leeftijden worden in jaren en maanden nauwkeurig vastgesteld.

Uitkeringen

De uitkeringen worden continu betaalbaar gesteld.

Kosten

In de voorziening pensioenverplichtingen is een excassovoorziening begrepen van 3% van de nettovoorziening.

Gehuwdheid

De partnerfrequentie bedraagt 1. Voor gepensioneerden met een ouderdomspensioen wordt alleen een voorziening voor partnerpensioen berekend, indien en zolang zij gehuwd zijn of een partner hebben (bepaalde partner systeem) en indien zij niet gekozen hebben voor uitruil van het partnerpensioen.

Arbeidsongeschiktheid

De VPV wordt gelijkgesteld aan de contante waarde van de in totaal bereikbare aanspraken.

Resultaatbepaling

Algemeen

De lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder directe beleggingsopbrengsten wordt bij vastrentende waarden verstaan de renteopbrengst verminderd met de kosten; bij de aandelen wordt hieronder verstaan het bruto-dividend verminderd met de kosten. Voor het onroerend goed wordt de netto huur verantwoord. De intresten van overige activa en passiva worden opgenomen op basis van nominale bedragen.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder indirecte beleggingsopbrengsten worden de volgende resultaten opgenomen:

- gerealiseerde en niet-gerealiseerde koersverschillen van participaties in vastgoedbeleggingsfondsen, participaties in aandelen beleggingsfondsen, obligaties en participaties in vastrentende beleggingsfondsen;
- boetes bij vervroegde aflossingen van leningen op schuldbekentenis;
- valutaverschillen inzake deposito's en bankrekeningen in buitenlandse valuta en valutatermijntransacties.

Kosten van vermogensbeheer

Onder de kosten van vermogensbeheer worden alle kosten opgenomen die verband houden met het beheer en de administratie van de beleggingen.

Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)

Onder premiebijdragen van werkgevers en werknemers wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan pensioengerechtigden uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Pensioenuitvoerings- en administratiekosten

De pensioenuitvoerings- en administratiekosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

Pensioenopbouw

Bij de pensioenopbouw zijn aanspraken en rechten over het boekjaar gewaardeerd naar het niveau dat zij op balansdatum hebben.

Rentetoevoeging

De rentetoevoeging wordt berekend over de beginstand van de voorziening pensioenverplichtingen en de mutaties hierin gedurende het jaar.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Vooraf wordt een actuariële berekening gemaakt van de toekomstige pensioenuitvoeringskosten (met name excassokosten) en pensioenuitkeringen die in de voorziening pensioenverplichtingen zijn opgenomen. Deze post betreft de vrijval ten behoeve van de financiering van de kosten en uitkeringen van het verslagjaar.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorziening herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder het hoofd wijziging marktrente.

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

Voor de waardeoverdrachten die gedurende het boekjaar 2014 zijn uitgevoerd en afgerond, ontstaat een resultaat en zijn toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen

Dit betreft met name: correcties, technische winstdeling en overige baten.

Saldo overdrachten van rechten

De post overdrachten van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Voor de opstelling van het kasstroomoverzicht is de directe methode gehanteerd. Hierbij worden alle ontvangsten en uitgaven als zodanig gepresenteerd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en kasstromen uit beleggingsactiviteiten.

Toelichting op de balans per 31 december

(in duizenden euro)

Activa

[1] Beleggingen voor risico pensioenfondsen

Categorie	Stand ultimo 2013	Aankopen/ Verstrekingen	Verkopen uitlotingen (af)lossingen	Gerealiseerde en niet- gerealiseerde koers- verschillen	Stand ultimo 2014
Onroerende zaken					
Participaties in vastgoed beleggingsfondsen	11.460	3.999	-1.482	113	14.090
Zakelijke waarden					
Participaties in aandelen beleggingsfondsen	65.819	2.117	0	9.323	77.259
Vastrentende waarden					
Obligaties	20.061	9.732	-676	5.241	34.358
Participaties in vastrentende beleggingsfondsen	149.503	3.727	0	14.484	167.714
	169.564	13.459	-676	19.725	202.072
Derivaten					
Renteswaps	-6.658	0	-6.370	22.907	9.879
Totaal belegd vermogen	240.185	19.575	-8.528	52.068	303.300
Derivaten					
Renteswaps	7.740				3.535
Belegd vermogen passiva zijde	7.740				3.535
Belegd vermogen activa zijde	247.925	19.575	-8.528	52.068	306.835

Er wordt niet belegd in premiebijdragende ondernemingen.

Methodiek bepaling marktwaarde

Level 1: Directe marktwaardering: beursnotering in een actieve markt (waarop geen prijsaanpassingen worden uitgevoerd).

Level 2: Afgeleide marktwaardering: geen directe beursnotering maar andere uit de markt waarneembare data danwel een prijs gebaseerd op een transactie in een niet actieve markt met niet-significante prijsaanpassing (gebaseerd op aannames en schattingen).

Level 3: Waarderingsmodellen en technieken: marktwaardebepaling niet gebaseerd op marktdata, maar gebaseerd op aannames en schattingen die de prijs significant beïnvloeden.

	Stand ultimo 2014	Stand ultimo 2013
Level 1	39.813	20.061
Level 2	238.740	196.469
Level 3	9.340	11.460
Liquiditeiten begrepen in beleggingen	15.407	12.195
Totaal belegd vermogen inclusief derivaten	303.300	240.185

Onder waarderingsmodellen en technieken zijn derivaten verantwoord die rechtstreeks ten behoeve van het beleggingsdepot zijn afgesloten.

Voor zover het beleggingsfondsen betreft is het verslaggevingsbeginsel "look-through" toegepast. De indeling naar level is gebaseerd op de beschikbare informatie van de beheerder van de beleggingsfondsen waarin rechtstreeks dan wel middellijk wordt geparticipeerd, zoals dat is geformuleerd in de daartoe strekkende prospectussen.

	2014	2013
[2] Vorderingen en overlopende activa		
Lopende intrest en dividend		
Hieronder is opgenomen de aan het boekjaar toe te rekenen intrest en dividend van:		
Obligaties	705	517
Liquide middelen	60	25
	765	542
Overige vorderingen		
Nog te vorderen premie	0	183
Vooruitbetaalde kosten	289	160
Diverse kleine vorderingen	5	44
	294	387
Totaal vorderingen en overlopende activa	1.059	929
Bovenstaande vorderingen hebben een looptijd van korter dan één jaar.		
[3] Liquide middelen		
ING Bank N.V.	99	136
Rabobank	3.221	4.469
Kas Bank (depotbank)	2.316	2.238
	5.636	6.843
Liquide middelen staan ter vrije beschikking van het fonds.		
Totaal activa	313.530	255.697

Passiva	2014	2013
Reserves		
[4] Algemene reserve		
Stand per 1 januari	14.272	125
Bij: uit bestemming saldo	7.189	14.147
Stand per 31 december	21.461	14.272
Het minimaal vereist vermogen bedraagt 104,2% (2013: 104,3%). De strategisch vereiste dekkingsgraad op basis van de solvabiliteitstoets bedraagt 112,8% (2013: 112,7%). De feitelijke dekkingsgraad is 107,5% (2013: 106,1%).		
De dekkingsgraad ultimo 2014 is hoger dan de minimaal vereiste dekkingsgraad maar lager dan de vereiste dekkingsgraad. Het fonds verkeert daarom ultimo 2014 in een reservetekort. Het ingediende herstelplan gaat uit van een situatie van volledig herstel ultimo 2017. Vanaf dat moment moet het fonds voldoen aan de vereiste dekkingsgraad en is het uit de situatie van een reservetekort.		
Doordat de beleidsdekkingsgraad kleiner is dan de vereiste dekkingsgraad is het fonds in tekort en dient voor 1 juli 2015 een herstelplan te worden ingediend bij DNB. Tevens dient de ABTN te worden herschreven en dient voor 1 oktober 2015 een haalbaarheidsstudie te worden uitgevoerd.		
Technische voorzieningen		
[5] Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds		
De voorziening pensioenverplichtingen per 31 december is als volgt opgebouwd:		
Deelnemers	156.454	123.172
Gewezen deelnemers	45.821	38.742
Pensioengerechtigden	85.078	70.388
	287.353	232.302

	2014	2013
Stand per 1 januari	232.302	236.986
Mutaties		
Wijziging rentecurve	53.371	-8.728
Benodigde interesttoevoeging	892	806
Inkoop nieuwe aanspraken	9.673	9.132
Inkomende waardeoverdrachten	724	0
Uitgaande waardeoverdrachten	-1.914	0
Vrijval excassokosten	-119	-111
Uitkeringen en afkopen	-5.943	-5.652
Actuarieel resultaat op sterfte	621	-501
Actuarieel resultaat op arbeidsongeschiktheid	-60	462
Actuarieel resultaat op mutaties	198	-55
Wijziging actuariële grondslagen/methoden	-2.314	0
Overige mutaties technische voorzieningen	-78	-37
	287.353	232.302
[6] Kortlopende schulden		
Schulden met looptijd < 1 jaar		
Derivaten	3.535	7.740
Loonheffing en sociale lasten	109	120
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	34	25
	3.678	7.885
Schulden met looptijd >= 1 jaar		
Nationale-Nederlanden	960	1.151
	4.638	9.036
[7] Overlopende passiva		
Raming accountantskosten	15	26
Raming actuariskosten	48	47
Vooruitontvangen waardeoverdrachten	15	14
	78	87
Totaal passiva	313.530	255.697

Toelichting op de staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

Bezoldiging bestuursleden

De bestuursleden en de leden van het verantwoordingsorgaan van Stichting Pensioenfonds Rockwool, in dienst bij de werkgever, ontvangen geen vergoeding. Pensioengerechtigden ontvangen wel een vacatievergoeding. Deze vergoeding bedroeg in 2014 € 13.

Personeel

Gedurende het boekjaar 2014 had de Stichting geen personeel in dienst.

Baten en lasten	2014	2013
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds		
[8] Directe beleggingsopbrengsten		
Participaties in vastgoed beleggingsfondsen	290	247
Participaties in aandelen beleggingsfondsen	1.275	803
Participaties in vastrentende beleggingsfondsen	3.908	3.238
Renteswaps	1.226	1.218
Overige beleggingen	35	-3
Banken	58	23
Verzekeringsmaatschappij	-12	-8
	6.780	5.518
[9] Indirecte beleggingsopbrengsten		
<i>Gerealiseerde en niet-gerealiseerde koersverschillen:</i>		
Participaties in vastgoed beleggingsfondsen	113	-637
Participaties in aandelen beleggingsfondsen	9.323	8.069
Participaties in vastrentende beleggingsfondsen	19.725	-76
Renteswaps	22.907	-7.115
	52.068	241
[10] Kosten vermogensbeheer		
Bewaarloon	-103	-86
Beheerloon	-468	-383
Kosten overlay management	-218	-194
	-789	-663

Hiernaast volgt een specificatie van de kosten vermogensbeheer per beleggingscategorie.

	2014	2013
Kosten vermogensbeheer per beleggingscategorie		
<i>Vastgoedbelegging</i>	-17	-18
<i>Aandelen</i>	-124	-102
<i>Vastrentende waarden</i>	-327	-263
<i>Derivaten</i>	-218	-194
<i>Bewaarloon en bankkosten</i>	-103	-86
Totaal kosten vermogensbeheer	-789	-663
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds	58.059	5.096
[11] Premiebijdragen van werkgevers en werknemers		
<i>Periodieke premies</i>		
Werknemersaandeel	3.938	4.065
Werkgeversaandeel	6.251	6.205
FVP premies	35	14
Inkoopsommen	608	0
	10.832	10.284
De premiebijdragen van werkgever en werknemers bedragen in totaal 32,6% (2013: 32,6%) van de pensioengrondslag. Hiervan komt 20,0% (2013: 20,0%) voor rekening van de werkgever en 12,6% (2013: 12,6%) voor rekening van de werknemers.		
De kostendekkende en feitelijke premies zijn als volgt:		
Kostendekkende premie (op basis van rentetermijnstructuur)	11.366	10.717
Feitelijke premie	10.832	10.284
Gedempte kostendekkende premie	8.144	7.126
De rekenrente van de gedempte kostendekkende premie bedraagt 4,5% en is als volgt samengesteld:		
Inkoop voorwaardelijke opbouw	6.150	5.160
Inkoop overgangsregeling VPL	666	764
Opslag in stand houden vereist vermogen	865	712
Opslag voor uitvoeringskosten	463	490
	8.144	7.126

De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate verantwoord. De kostendeekkende premie is als volgt samensteld:

Inkoop voorwaardelijke opbouw

Inkoop overgangsregeling VPL

Opslag in stand houden vereist vermogen

Opslag voor uitvoeringskosten

	2014	2013
	8.770	8.019
	904	1.113
	1.229	1.095
	463	490
	11.366	10.717
	720	0
	-1.319	0
	-599	0
	-4.151	-4.005
	-1.076	-990
	-271	-461
	-34	-37
	-336	-47
	-5.868	-5.540

Bij de bepaling van de aan het boekjaar toe te rekenen premie is rekening gehouden met verleende premiekortingen en/of premieopslagen.

[12] Saldo van overdrachten van rechten

Overgenomen pensioenverplichtingen

Overgedragen pensioenverplichtingen

[13] Pensioenuitkeringen

Pensioenen:

Ouderdomspensioen

Partnerpensioen

Prepensioen

Wezenpensioen

Afkoopsommen

	2014	2013
[14] Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds		
Wijziging rentecurve	-53.371	8.728
Benodigde interesttoevoeging	-892	-806
Inkoop nieuwe aanspraken	-9.673	-9.132
Inkomende waardeoverdracht	-724	0
Uitgaande waardeoverdrachten	1.914	0
Vrijval excassokosten	119	111
Uitkeringen en afkopen	5.943	5.652
Actuarieel resultaat op sterfte	-621	501
Actuarieel resultaat op arbeidsongeschiktheid	60	-462
Actuarieel resultaat op mutaties	-198	55
Wijziging actuariële grondslagen/methoden	2.314	0
Overige mutaties technische voorzieningen	78	37
	-55.051	4.684
[15] Herverzekering		
Premies herverzekering	-6.822	-6.975
Uitkeringen herverzekering	6.822	6.975
	0	0
[16] Pensioenuitvoerings- en administratiekosten		
Administratie Nationale-Nederlanden	-265	-265
Overige administratiekosten	-53	-31
Accountantskosten (controle jaarrekening)	-28	-26
Accountantskosten (fiscaal advies)	-15	0
Actuariskosten	-72	-91
Advieskosten	-53	-60
Kosten visitatie	0	-13
Raad van Toezicht	-17	0
Bestuurskosten	-13	-14
Opleidingskosten	-8	0
De Nederlandsche Bank	-17	-20
Overige	-40	-13
	-581	-533

[17] Overige baten en lasten

Teruggaaf dividendbelasting

Diversen

Technisch resultaat 2014 / 2013 ¹⁾

2014	2013
197	152
-1	26
201	-22
397	156
7.189	14.147

Saldo van baten en lasten**Actuariële analyse van het saldo**

Beleggingsopbrengsten

Rentecurve

Kosten

Premie

Sterfte

Arbeidsongeschiktheid

Uitkeringen en afkopen

Waardeoverdrachten

Mutaties

Overige mutaties technische voorzieningen

Wijzigingen actuariële grondslagen/methoden

2014	2013
58.059	5.096
-54.263	7.922
0	69
696	663
-621	501
60	-462
570	112
96	0
-198	55
476	191
2.314	0
7.189	14.147

1) Met ingang van 2010 wordt elk jaar 40% van het cumulatieve resultaat ten laste van het resultaat geboekt. Elke jaar wordt door de herverzekeraar (Nationale-Nederlanden) een berekening gemaakt van het technisch resultaat dat uit hoofde van de winstdelingsafspraken voortvloeit. Wanneer de som van de jaarlijkse resultaten aan het einde van de vijfjarige afrekenperiode positief is, komt 60% van het resultaat ten gunste van het fonds en 40% ten gunste van de herverzekeraar. Het contract tussen het fonds en Nationale-Nederlanden is met twee jaar verlengd. De afrekeningsperiode voor het technisch resultaat is hiermee ook met twee jaar verlengd. Op 31 december 2016 zal het technische resultaat worden afgerekend. Er is wel sprake van uitloopdekking. Deze neemt Nationale-Nederlanden voor haar rekening.

Risicoparagraaf

(bedragen in duizenden euro)

Met ingang van 2012 is deze risicoparagraaf opgesteld op basis van de "look-through" methode. Hierdoor kunnen bedragen afwijken van de cijfers in de balans. In de risicoparagraaf binnen het bestuursverslag is het beleid rond risicobeheersing uiteengezet. Hierna wordt een aantal specifieke risico's nader toegelicht en gekwantificeerd.

Solvabiliteitsrisico

Het belangrijkste financieel risico voor het Pensioenfonds is het niet kunnen nakomen van de pensioentoezeggingen.

Een belangrijke maatstaf hiervoor is het aanwezig Eigen vermogen. Wettelijk is een gestandaardiseerde methode vastgelegd om te kunnen toetsen of het aanwezig Eigen vermogen voldoende is om een aantal specifieke risico's op te kunnen vangen (het standaardmodel). Het Eigen vermogen van het Pensioenfonds per 31 december 2014 is kleiner dan het Vereist eigen vermogen volgens het standaardmodel, zodat het Pensioenfonds hierdoor een langetermijnherstelplan heeft moeten indienen.

Jaarlijks vindt toetsing plaats aan de hand van dit standaardmodel. De verschillende risicofactoren hierin worden benoemd onder de noemer S1 tot en met S6. Tevens wordt rekening gehouden met onderling compenserende effecten (diversificatie-effect). Hierna zijn de uitkomsten weergegeven voor de verschillende risicocategorieën:

	2014		2013 ¹⁾	
	€	%	€	%
Renterisico (S1)	9.596	3,3	9.304	4,0
Zakelijke waarden risico (S2)	24.420	8,5	19.730	8,5
Valutarisico (S3)	18.315	6,4	12.144	5,2
Grondstoffenrisico (S4)	0	0,0	0	0,0
Kredietrisico (S5)	2.921	1,0	2.822	1,2
Verzekeringstechnisch risico (S6)	9.094	3,2	7.325	3,2
Diversificatie-effect	-27.611	-9,6	-21.855	-9,4
Vereist eigen vermogen	36.735	12,8	29.470	12,7
Aanwezige dekkingsgraad		107,5		106,1
Minimaal vereiste dekkingsgraad		104,2		104,3
Vereiste dekkingsgraad (feitelijk)		112,7		113,3
Vereiste dekkingsgraad (strategisch)		112,8		112,7

De dekkingsgraad wordt berekend door het totaal van de activa voor risico van het Pensioenfonds (minus de passiefposten Kortlopende schulden en Overlopende passiva) te delen door de Voorziening pensioenverplichtingen. Het afgelopen jaar is deze, op grondslagen van het Pensioenfonds, toegenomen van 106,1% (2013) tot 107,5% (2014). Beide zijn inclusief de per 1 april 2013 definitief uitgevoerde korting van 7% op alle pensioenaanspraken.

1) 2013 is gebaseerd op het strategisch vereist eigen vermogen.

Renterisico

Het Pensioenfonds kent een langere looptijd voor pensioenverplichtingen dan voor de looptijd van de beleggingen. Het renterisico wordt veroorzaakt, doordat de rentegevoeligheid van de verplichtingen afwijkt van de rentegevoeligheid van de beleggingen.

De daling van de rentestanden die worden gehanteerd bij de berekeningen van de Voorziening pensioenverplichtingen leidt tot een stijging van de Voorziening pensioenverplichtingen (in 2014: € 53,4 miljoen).

De beleggingen, gewaardeerd tegen marktwaarde, zijn in meer of mindere mate gerelateerd aan ontwikkelingen van de rentestanden. Door de periodieke afstemming van beide ontwikkelingen wordt de dekkingsgraad nauwgezet gemonitord. Deze rentegevoeligheid is één van de actoren bij de bepaling van de (strategische) assetallocatie en de duratie van de portefeuilles.

Duration van de vastrentende waarden (inclusief renteswaps) 16,1 (2013: 15,4)

Duration van de vastrentende waarden (exclusief renteswaps) 9,0 (2013: 7,7)

Duration van de pensioenverplichtingen 20,7 (2013: 18,0)

Derivaten

Ter afdekking van het renterisico op de effectenportefeuille zijn er door Montesquieu renteswaps afgesloten. De post renteswaps bestaat uit de volgende transacties per 31 december 2014.

Tegenpartij	Startdatum	Einddatum	Type	Rente %	Side	Positie (€)	Waarde (€)
ING Bank	17 december 2012	15 december 2015	payer	0,440%	BUY	13.500.000	-35.878
Deutsche Bank	17 december 2012	15 december 2016	payer	0,591%	BUY	14.100.000	-116.490
Deutsche Bank	17 december 2012	15 december 2017	payer	0,773%	BUY	11.000.000	-183.583
Rabobank	17 december 2012	15 december 2018	payer	0,965%	BUY	7.500.000	-206.354
ING Bank	17 december 2012	15 december 2019	payer	1,145%	BUY	13.950.000	-553.422
ING Bank	17 december 2012	15 december 2020	payer	1,311%	BUY	14.100.000	-742.923
Rabobank	17 december 2012	15 december 2021	payer	1,459%	BUY	10.400.000	-680.999
ING Bank	17 december 2012	15 december 2022	payer	1,590%	BUY	13.100.000	-1.015.029
Deutsche Bank	17 december 2012	15 december 2024	receiver	1,816%	BUY	500.000	49.965
ING Bank	17 december 2012	15 december 2027	receiver	2,040%	BUY	500.000	64.032
Deutsche Bank	17 december 2012	15 december 2032	receiver	2,186%	BUY	34.800.000	878.575
Rabobank	17 december 2012	15 december 2037	receiver	2,234%	BUY	47.400.000	8.529.801
Rabobank	17 december 2012	15 december 2042	receiver	2,254%	BUY	18.300.000	3.649.758
Deutsche Bank	17 december 2012	15 december 2052	receiver	2,349%	BUY	800.000	208.293
Rabobank	17 december 2012	15 december 2062	receiver	2,423%	BUY	100.000	33.144
Totale waarde							9.878.891

Zakelijke waarden risico

Mogelijke waardedalingen van beleggingen voor het vastgoed en de aandelen zijn in het hiervoor genoemde standaardmodel begrepen. Hiervoor wordt een gedifferentieerde berekening naar categorieën van markten en beleggingen uitgevoerd. Ter zake van het zakelijke waarden risico worden risico-inschattingen aan de hand van de in de markt gebruikelijke risicoparameters gemaakt. In het beleggingsbeleid wordt met dergelijke risico's rekening gehouden door ondermeer een toepassing van voldoende spreiding in de beleggingsportefeuille naar categorieën, markten en dergelijke. De volatiliteit van de marktwaarden (prijsrisico's) van beleggingen wordt periodiek geëvalueerd en kan leiden tot bijstellingen in het vermogensbeheer.

	2014		2013	
	€	%	€	%
Zakelijke waarden en vastgoed				
<i>Verdeling zakelijke waarden en vastgoed per categorie:</i>				
Ontwikkelde markten (Mature markets)	76.727	84,4	66.635	86,7
Opkomende markten (Emerging markets)	9.322	10,3	5.104	6,6
BRIC-landen	2.902	3,2	3.087	4,0
Liquiditeiten begrepen in beleggingen	1.928	2,1	2.004	2,7
	90.879	100,0	76.830	100,0

Valutarisico

De pensioenverplichtingen luiden in euro's, de mogelijke risico's als gevolg van valutakoersontwikkelingen komen daarom alleen bij de beleggingen tot uitdrukking. Zonder afdekking van valutarisico loopt het pensioenfonds risico bij een daling van vreemde valuta ten opzichte van de euro.

Het valutarisico wordt berekend aan de hand van een scenario waarbij wordt uitgegaan van een waardedaling van de beleggingen in vreemde valuta van 20%. Het valutarisico is het totale negatieve effect op de waarde van alle beleggingen als gevolg van dit scenario. Er vindt geen afdekking plaats van het valutarisico.

	2014		2013	
	€	%	€	%
<i>Totaal beleggingen naar valuta exclusief derivaten</i>				
Euro	207.334	70,5	192.373	77,8
Amerikaanse dollar	44.499	15,1	14.688	5,9
Australische dollar	3.582	1,2	180	0,1
Canadese dollar	859	0,3	175	0,1
Britse pound sterling	5.511	1,9	4.324	1,7
Hong Kong dollar	2.457	0,8	1.674	0,7
Japanse yen	3.991	1,4	9.589	3,9
Zuid-Koreaanse won	957	0,3	1.137	0,5
Singaporese dollar	663	0,2	894	0,4
Zuid-Afrikaanse rand	811	0,3	455	0,2
Zwitserse franc	4.297	1,5	2.232	0,9
Liquiditeiten begrepen in beleggingen	15.407	5,2	12.195	4,9
Overig	3.758	1,3	7.445	2,9
	294.126	100,0	247.361	100,0

Kredietrisico

Voornamelijk wordt belegd via fondsen die aan de hand van mandaten gemanaged worden. Van de totale beleggingen ad. € 303.300 wordt € 259.063 direct belegd in beleggingsfondsen. Het overige ad. € 44.237 wordt belegd in derivaten (€ 9.879) en obligaties (€ 34.358), zijnde niet in beleggingsfondsen begrepen. Een van de aspecten daarbij is het beheersen van kredietrisico's. Bij het kredietrisico dient het effect van de kredietwaardigheid van de partijen, waarin belegd wordt, tot uitdrukking te komen. Het kredietrisico komt tot uitdrukking in de zogenaamde creditspread. Deze creditspread is het verschil tussen de uitkering die afhangt van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en een uitkering die met volledige zekerheid (risicovrij) tot uitkering zal komen. Het kredietrisico verbonden aan derivatentransacties wordt beheerst door het afsluiten van standaardovereenkomsten met tegenpartijen, het beoordelen van de kredietwaardigheid van tegenpartijen, het spreiden van het transactievolume over verschillende tegenpartijen, het eisen van voldoende onderpand en een adequate monitoring met betrekking tot de gestelde eisen inzake het onderpand.

Ultimo 2014 is er door het fonds voor € 14,5 miljoen aan beleggingen in onderpand gegeven (collateral in kind).

De portefeuille Vastrentende waarden bevat ook rechtstreekse beleggingen waarbij het kredietrisico mede met behulp van de Standard & Poor's rating wordt gemonitord. Bij de balanspost Vastrentende waarden is een nadere toelichting opgenomen waaruit de verdeling van de portefeuille blijkt. Het kredietrisico heeft alleen betrekking op vastrentende waarden. Ultimo 2014 bedroegen de vastrentende waarden exclusief lopende intrest € 202.072.

	2014		2013	
	€	%	€	%
<i>Verdeling vastrentende waarden per kredietrisico:</i>				
AAA	82.468	40,7	66.459	39,1
AA	30.088	14,8	23.251	13,7
A	19.846	9,8	14.410	8,5
BBB	53.797	26,5	52.751	31,0
Lager dan BBB	2.015	1,0	1.433	0,8
Cash	1.084	0,5	1.587	0,9
Liquiditeiten begrepen in beleggingen	13.479	6,7	10.191	6,0
	202.777	100,0	170.082	100,0
<i>Verdeling vastrentende waarden naar looptijd:</i>				
Resterende looptijd < 1 jaar	2.255	1,1	6.017	3,5
Resterende looptijd 1 <> 5 jaar	57.451	28,3	37.027	21,8
Resterende looptijd >= 5 jaar	129.592	63,9	116.847	68,7
Liquiditeiten begrepen in beleggingen	13.479	6,6	10.191	6,0
	202.777	100,0	170.082	100,0

Verzekeringstechnisch risico

Binnen het verzekeringstechnische risico worden in principe alleen risico's meegenomen die verband houden met sterfte. Het omvat de risico's als gevolg van afwijkingen ten opzichte van de verwachte sterfte en afwijkingen van de verwachte sterftetrend (langlevenrisico). Tot het verzekeringstechnische risico worden gerekend: procesrisico, risico-opslag voor afwijkingen ten opzichte van de sterftetrend en negatieve stochastische afwijkingen van de verwachtingswaarde. Deze drie risico's bedragen een percentage van de op actuele waarde berekende technische voorziening. Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat het sterfteproces dan beter kan worden geschat. De beide andere risicofactoren houden respectievelijk rekening met de onzekerheid in de sterftetrend en met de negatieve stochastische afwijkingen.

Concentratierisico

Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen.

De spreiding van de portefeuille is in de toelichting op de balans nader toegelicht. Ook "grote posten" zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd.

In het standaardmodel is de gevoeligheid van het eigen vermogen voor concentratierisico (S8) gelijkgesteld aan 0%.

	2014		2013	
	€	%	€	%
Onroerende zaken				
<i>Verdeling onroerende zaken per sector:</i>				
Participaties in vastgoed beleggingsfondsen	14.560	100,0	11.909	100,0
	14.560	100,0	11.909	100,0
<i>Verdeling onroerende zaken per regio:</i>				
Europa	14.090	96,8	11.537	96,9
Noord-Amerika	206	1,4	140	1,2
Azië	264	1,8	193	1,6
BRIC-landen	0	0,0	39	0,3
	14.560	100,0	11.909	100,0
 Grote posten: onroerende zaken van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen in onroerende zaken				
CBRE Eurosis Fund	9.339	64,1	11.460	100,0
iShares Developed Markets Property Yield UCITS ETF	4.750	32,6	0	0,0

	2014		2013	
	€	%	€	%
Zakelijke waarden				
<i>Verdeling zakelijke waarden per regio:</i>				
Europa	17.649	23,0	17.521	26,8
Midden Oosten / Afrika	879	1,1	1.000	1,5
Noord-Amerika	44.628	58,1	31.872	48,8
Midden- en Zuid-Amerika	762	1,0	1.068	1,6
Azië	7.681	10,0	8.515	13,0
Oceanië	360	0,5	303	0,5
BRIC-landen	2.902	3,8	3.087	4,7
Liquiditeiten begrepen in beleggingen	1.928	2,5	2.004	3,1
	76.789	100,0	65.370	100,0
<i>Verdeling zakelijke waarden per sector:</i>				
Financiële instellingen	16.067	20,9	14.688	22,5
Informatietechnologie	11.338	14,8	8.799	13,5
Industriële ondernemingen	7.272	9,5	6.658	10,2
Niet-cyclische consumentengoederen	9.226	12,0	6.797	10,4
Cyclische consumentengoederen	6.189	8,1	5.363	8,2
Farmacie	9.897	12,9	5.791	8,9
Energie	4.861	6,3	6.329	9,7
Nutsbedrijven	2.205	2,9	1.597	2,4
Telecommunicatie	1.692	2,2	1.498	2,3
Basisindustrieën	3.814	5,0	3.870	5,9
Andere sectoren	2.300	3,0	1.976	3,0
Liquiditeiten begrepen in beleggingen	1.928	2,5	2.004	3,1
	76.789	100,0	65.370	100,0
 Grote posten: zakelijke waarden van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen in zakelijke waarden.				
ING (L) Institutional Global Enhanced	27.366	35,4	23.508	35,7
ING Emerging Markets Equity Basis Fonds	5.690	7,4	5.104	7,8
ING Global Equity Basis Fonds	44.203	57,2	37.206	56,5

Grote posten: vastrentende waarden van eenzelfde uitgevende instelling
groter dan 5% van de totale beleggingen in vastrentende waarden:

	2014		2013	
	€	%	€	%
Duitse staat	21.474	10,6	13.233	7,8
ING Fixed Income All Grade Basis Fonds	16.118	7,9	14.423	8,5
ING Fixed Income Basis Fonds	151.597	74,8	135.080	79,4

Grote posten: overige beleggingen van eenzelfde uitgevende instelling
groter dan 5% van de totale beleggingen:

	2014		2013	
	€	%	€	%
Overige beleggingen				
Rabobank (liquide middelen en renteswaps)	15.794	100,0	799	100,0
	15.794	100,0	799	100,0

Liquiditeitsrisico

Het pensioenfonds heeft ter afdekking van het renterisico interest rate swaps afgesloten. Voor deze interest rate swaps wordt collateral uitgewisseld met de tegenpartij. In het geval dat de rente stijgt bestaat de mogelijkheid dat het pensioenfonds collateral dient aan te houden aan de tegenpartij, als gevolg daarvan loopt het pensioenfonds een liquiditeitsrisico.

Het liquiditeitsrisico bij het fonds is beperkt door:

- De inkomende premies zijn ruim hoger dan de uitkeringen;
- De beleggingen zijn liquide, wat inhoudt dat deze op zeer korte termijn kunnen worden verkocht tegen liquiditeiten.

Met uitzondering van de belegging in het CBRE Eurosiris Fund, deze belegging kan niet worden verkocht door het pensioenfonds, totdat de vermogensbeheerder daarvoor toestemming verleend.

Er zijn geen beleggingen in aangesloten ondernemingen.

Roermond, 18 juni 2015

Het bestuur

Dhr. E.R. Capitain
(voorzitter)

Dhr. P. Boonen
(secretaris)

Dhr. J. Ruijters

Dhr. J. van der Meulen

Dhr. J. Ramakers

Dhr. H. Jansen

Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum

Gevolgen nieuwe FTK voor Stichting Pensioenfonds Rockwool

Per 1 januari 2015 wordt het nieuwe financiële toetsingkader (nFTK) ingevoerd. Dat betekent onder andere dat de actuele dekkingsgraad en het vereist eigen vermogen op een andere wijze wordt berekend. Tevens wordt de beleidsdekkingsgraad ingevoerd, dit is het gemiddelde van de actuele dekkingsgraden over de laatste twaalf maanden. Dit is de stuurdekkingsgraad van het fonds. Bij de bepaling van de actuele dekkingsgraad dient niet meer uitgegaan te worden van de rentemiddeling welke door DNB tot en met 31 december 2014 werd toegepast. Indien dit wordt toegepast stijgen de verplichtingen van € 287.353 naar € 301.392. Dat betekent dat de actuele dekkingsgraad daalt van 107,5% naar 102,5%.

De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de dekkingsgraad van de afgelopen twaalf maanden en is per 1 januari 2015 gelijk aan 107,4%.

Het vereist eigen vermogen dient vanaf 1 januari 2015 met andere parameters te worden berekend. Tevens is er een risicofactor toegevoegd aan de standaardformule. S10 staat voor het actief beheer risico. Deze is gelijk aan 0% omdat de tracking error van de aandelen portefeuille kleiner is dan 1%. Het vereist eigen vermogen onder het nFTK is voor de strategische verdeling van de portefeuille gelijk aan 16,9%.

Doordat de beleidsdekkingsgraad kleiner is dan de vereiste dekkingsgraad is het fonds in tekort en dient voor 1 juli een herstelplan te worden ingediend bij DNB. Tevens dient de ABTN te worden herschreven en dient voor 1 oktober 2015 een haalbaarheidsstudie te worden uitgevoerd.

Financiering

De financiering is vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst met de werkgever Rockwool Benelux Holding B.V. In het verslagjaar bedroeg de pensioenpremie 32,6% van de pensioengrondslag.

Resultaatbestemming

(x € 1.000)

In de bestuursvergadering van 18 juni 2015 heeft het bestuur besloten het positieve resultaat over het boekjaar 2014 ad € 7.189 toe te voegen aan de algemene reserve.

Uitvoering

Het vermogensbeheer wordt verzorgd door ING Investment Management te Den Haag en Montesquieu te Maastricht.

De pensioenadministratie is contractueel ondergebracht bij Nationale-Nederlanden Levensverzekeringmaatschappij N.V. te Rotterdam en wordt vanaf 1 januari 2010 uitgevoerd door AZL N.V. te Heerlen. De controle van de jaarrekening is uitgevoerd door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. te Rotterdam. De rol van waarmerkend actuaris wordt uitgevoerd door EY Actuarissen B.V. te Amsterdam.

Actuariële verklaring

Door Stichting Pensioenfonds Rockwool te Roermond is aan Ernst & Young Actuarissen B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2014.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De door het pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik ondermeer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld, en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangegane verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds.

Mijn oordeel is gebaseerd op het Financieel Toetsingskader zoals dat op balansdatum van toepassing was.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Mijn oordeel is gebaseerd op het Financieel Toetsingskader zoals dat op balansdatum van toepassing was.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk vereist eigen vermogen, maar niet lager dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen.

Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een reservetekort.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van artikel 132.

De vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds Rockwool is naar mijn mening niet voldoende, vanwege het reservetekort.

Amsterdam, datum ondertekening jaarstaten

drs. C.D. Snoeks AAG
verbonden aan Ernst & Young Actuarissen B.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Pensioenfonds Rockwool

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2014 van Stichting Pensioenfonds Rockwool te Roermond gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en de staat van baten en lasten over 2014 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het stichtingskapitaal en reserves en het saldo van baten en lasten getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het verslag van het bestuur, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het stichtingskapitaal en overige reserves van Stichting Pensioenfonds Rockwool per 31 december 2014 en van het resultaat over 2014 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het verslag van het bestuur, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het verslag van het bestuur, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Rotterdam, 18 juni 2015

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. F. J. van Groenestein RA